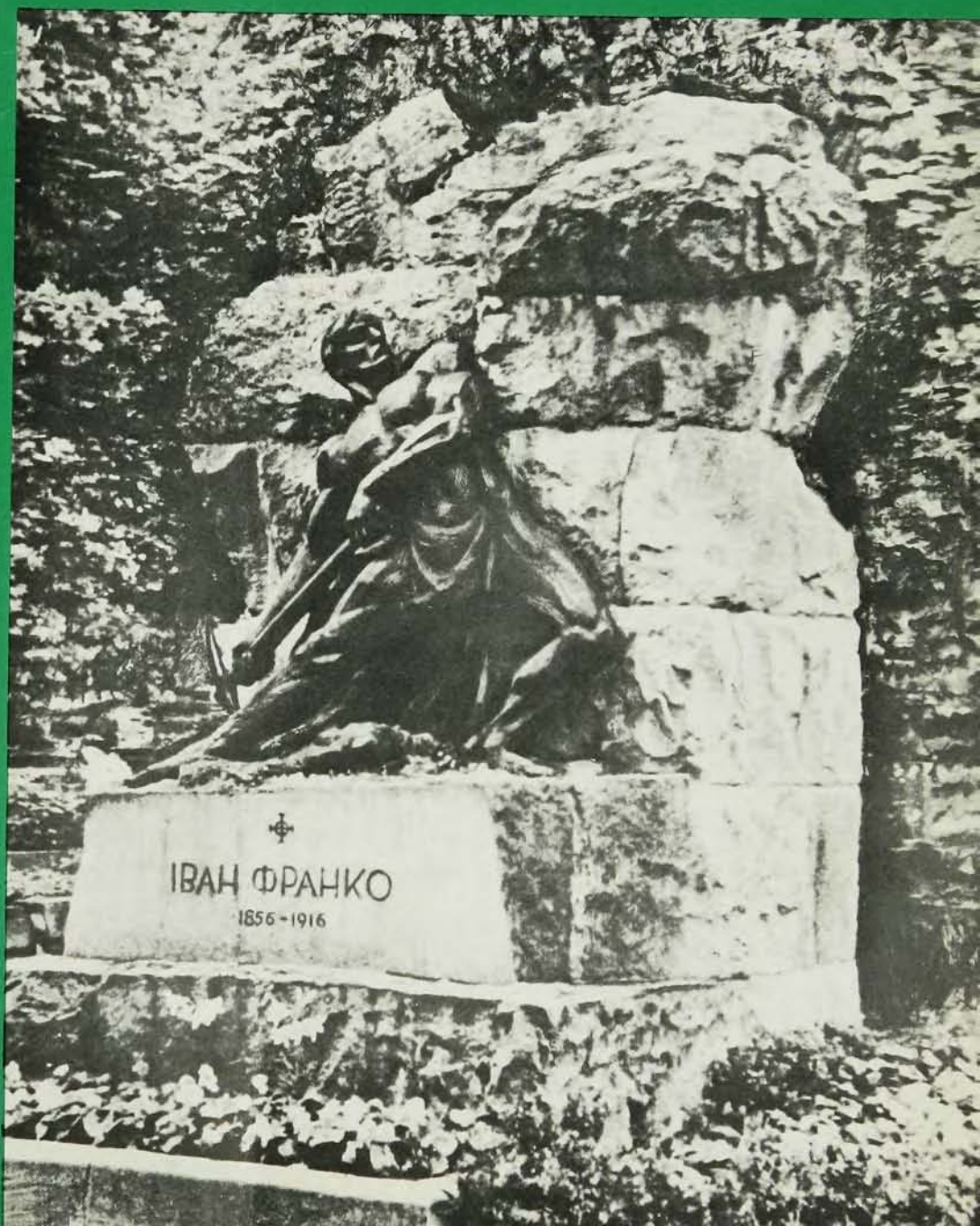

ЮНАК

ПРАВЕНЬ 1966 МАУ

Дівочі матеріали до цього числа підготувала пл. сен. О. Кузьмівич. Ілюстратори: ст. пл. Ю. Савицький, ЛЧ, ст. пл. Е. Ковшевич, ПС, пл. сен. Т. Геврик, СМ; пл. розв. П. Волянська, Б. Певний, С. Лада

На обкладинці: Пам'ятник на могилі Івана Франка на Личаківському цвинтарі у Львові, відкритий у 1933 р. Проект виконав скульптор Сергій Литвиненко.

РІК IV.
Ч. 5 (35)
ТРАВЕНЬ
1966

Зміст

Сторінка

- 1 З гаври Старого Вовка
- 1 Л. Костенко: Перед портретом жінки з дитиною
- 2 П. Демущий: Юрій Змієборець
- 2 Історичний календар
- 3 Сучасні визначні українці
- 4 П. Саварин: Дивись! На тебе ждуть верхи!
- 7 О. Ф. Іван Франко серед УСС-ів
- 8 З прогулянки до великої столиці
- 8 М. Шлемкевич: Людина
- 9 -а-ч: Телефонітис
- 10 О-ка: Орхідеї
- 13 Успіхи молодих українок
- 14 Українські кубанські козаки-танцюристи
- 15 Українці в Голівуді: Михайло Мазуркевич
- 16 Сини Івана Франка — ентузіясти спорту
- 16 Король гокею
- 17 Пластункам на вушко
- 18 Гутірка Деді Юрка
- 18 Поради подружки Дади
- 19 Ю. Лось: Здобувасмо космос
- 20 Що пише про "Юнака" українська преса
- 21 Наша хроніка
- 22 Молоде перо
- 25 Що читати
- 26 І. Старак: Ігри
- 27 Загадки і розгадки

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Головний референт видань ГПБ — пл. сен. Юрій Пасецький, ЛЧ, Редагус колегія. Головний редактор — пл. сен. Любомир С. Онишкевич, СМ. Члени редакційної колегії: пл. сен. Лариса Залеська-Онишкевич, ПС, пл. сен. Ольга Кузьмівич, Гр., і пл. сен. Омелян Тарнавський, ЛЧ. Наліпка — пл. сен. Ярослав Елиів. Головний адміністратор — пл. сен. Омелян Тарнавський.

Річна передплата: США і Канада — 5.00 дол., Австралія — 1.00, Австрія — 90 шіл., Аргентина — 250 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.00, Німеччина 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mr. L. ONYSHKEVYCH, Nassau Garden Apts, 19, 180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J., 08638, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of Postage in cash.

З ГАРЯ СТАРО

Вовк

ЮВІЛЕЙНИЙ ФРАНКІВСЬКИЙ РІК 1966

У цьому році ми відмічуємо 110-річчя народження (* 27. 8. 1856 р.) і 50-річчя смерти († 28. 5. 1916 р.) ІВАНА ФРАНКА, одного з найбільших синів України та одного з найвизначніших українських поетів і письменників.

ПЕРЕД ПОРТРЕТОМ ЖІНКИ З ДИТИНОЮ

Легідна жінко!
У тебе таке обличчя,
ніби на нього відсвіт
кладе непогасний вогонь.

Йог не спотворює сумнів,
не мучать його протиріччя.
Твоєму синові тепло
в гніздечку твоїх долонь.

Було безтурботне дівчисько,
таке молоде — зелене.
Звичайним і навіть буденним
здавалось йому життя...
З тих пір, як створила серце —
живе,

людське,

незбагненне, —

яким страшним і ворожим
здається тобі небуття!

Ліна Костенко

із збірки «Вітрила» 1958.

Ліда Палій:
Мадонна
(графіка)

28.5.1916

...БАЖАВ ДЛЯ СКОВАНИХ ВОЛІ,
БАЖАВ ДЛЯ НЕЩАСНИХ ДОЛІ
І РІВНОЇ ПРАВДИ ДЛЯ ВСІХ...

Дорогі Подруги й Друзі!

Це наше число має трохи інший характер, як звичайно; цей ЮНАК призначений головню для юначок! Уже довгий час наші читачки скаржились мені, Старому Вовкові, що в нашому журналі матеріяли у великій мірі «хлоп'ячі», а дівочих обмаль. Тож вирішили ми цим разом пустити в світ таке «дівоче» число, щоб була справедливність на світі... Для того попросили ми члена нашої Редколегії, подругу О. Кузьмович, щоб призбирала нам чимало статей, оповідань, віршів тощо, які були б цікаві головню для наших читачок. І ось перед Вами це число.

Але не сумуйте, хлопці! І для Вас є в цьому числі багато цікавого: статті з науки-техніки, загадки, статті про українських артистів і спортовців, оповідання тощо.

Дорогі Читачки! Напишіть мені, як сподобалось Вам це Ваше число? Чи хотіли б Ви мати таке число ще колись?

Цього місяця припадають різні свята. По-перше — це 50-та річниця смерті одного із найбільших наших письменників, Івана Франка. По-друге — це свято св. Юрія, яке пластуни завжди зустрічають Святами Весни, зустрічами, прогвлянками, ватрами тощо. Потрете — цього місяця припадає Свято Матері, про яке ми всі повинні пам'ятати.

Ваш Старий Вовк

ЮРІЙ - ЗМІЄБОРЕЦЬ

Лірницька пісня

Були люди невірнії,
вони в Бога не вірили,
а вірили у смочище,
у лютеє та зміїще.
Дали смоку а й оброку,
щонеділі по людині.
Прийшла пора аж на царя —
хоч сам ступай, хоч доч давай.
Стали вигри вигравати,
стали панну наряджати;
посадили вкінці моря:
— «Моли, панно, широ Бога!»
Панна тоді сильно ся злякала,
Пред Господом хрестом вклякла.
Аж тут летить та смочище,
а лютеє та зміїще.
В його з рота вогонь пашить,
в його з очей іскри скачуть...
Де узався святий Юрій
на білім коні із копієм.
Вдарив смока серед ока,
забив смока навик-віки.
— «Чого хочеш, святий Юріє?
Чи ти хочеш срібла-злата?
Чи ти хочеш — розписати,
по всім світі розіслати,
щоб читали і писали,
Георгія святкували?»
— «Я не хочу срібла-злата,
тільки хочу розписання,
по всім світі розіслання,
щоб читали і писали,
Георгія святкували».

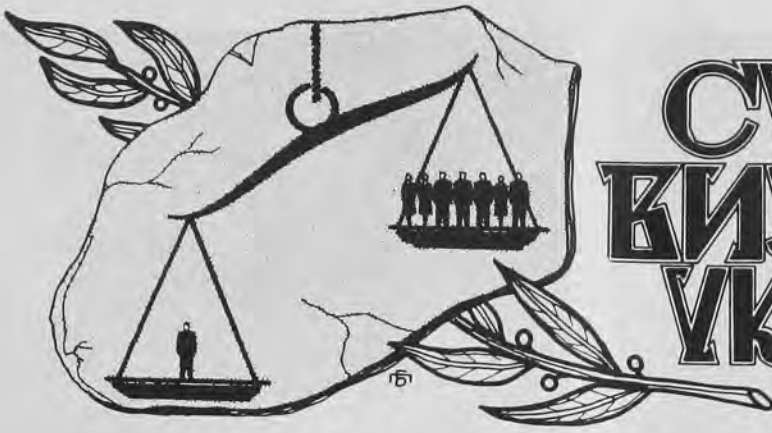
Із книжки П. Демуцького
«Ліра і її мотиви»
Київ, 1903 р.

СВЯТИЙ ЮРІЙ
намалював
учень Лукаса Кранаха

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

2. V. 1648 р. Початок повстання гетьмана Богдана Хмельницького.	25. V. 1926 р. Згинув Головний Отаман Симон Петлюра з руки большевицького агента у Парижі.
16. V. 1648 р. Перемога Б. Хмельницького над польськими військами під Жовтими Водами.	26. V. 1659 р. Перемога гетьмана Івана Виговського над москалями під Конотопом.
22. V. 1861 р. Похорон Тараса Шевченка на Чернечій горі під Каневом.	28. V. 1916 р. Рівно п'ятдесят років тому помер один із найбільших письменників і поетів України — Іван Франко.
23. V. 1938 р. Згинув в атентаті з руки большевицького агента в Роттердамі полк. Євген Коновалець, голова Проводу Українських Націоналістів.	31. V. 1223 р. Великий бій українських княжих військ із татарами над річкою Калкою.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

МАРУСЯ БЕК

Ім'я Марусі Бек широко відоме з української преси у США, а зокрема воно добре відоме українцям Дітройту.

Від 1949 року вона як перша жінка рідна міста Дітройту не лише гідно держить свій відповідальний пост, але вже не один раз виступала як діючий майор міста в офіційних функціях, як також займала пост

предсідника міської ради. Це доказує, що вона знаменито вив'язується зі своїх важких завдань та що це вміють в американському суспільному житті належно оцінити.

ПОЛІТИКА

Донька українців з Лемківщини. Маруся Бек, хоча народжена у США, від молодих років мала впоєний великий сантимент і любов до батьківщини своїх найближчих, а передусім мала також повне знання української мови й культури. Саме для пізнання цього батьки посилали її разом із братом Іваном до Галичини, де вона у Коломиї в українській гімназії закінчила середню школу. Під час свого побуту в Галичині Маруся Бек була активною пластункою, спершу як член 21 кур. УПЮ в Чорткові, а потім як член 13 кур. УПЮ в Коломиї.

Повернувшись до США, студіювала вона правничі науки, рівночасно організуючи Лігу Українських Жінок Північної Америки. Після закінчення студій дістає працю в молодечому суді в Дітройті і саме на цьому пості пізнає велику потребу жіночого серця та жіночої думки в управі великого індустріального міста. Тому кандидує на радну, але вдається їй виграти вибори щойно за четвертим разом, і тоді стає першою

жінкою серед радних міста Дітройту. На цьому пості здобуває повагу і пошану своїх співробітників та широку популярність серед населення.

Українська громада відчуває її поміч і прихильність на кожному кроці — чи то у допоміжні мистецькому житті, чи в участі та промовах на національних святах, чи в уфундуванні літературної нагороди при СФУЖО. Останньо, коли українці Дітройту відзначали 40-річчя громадської і літературної діяльності д-р Софії Парфанович, Маруся Бек вразувала нашу заслужену громадянку, вручаючи їй символічний золотий ключ міста Дітройту. Цей жест, уживаний звичайно для вшанування важливих у політичному чи науковому житті громадян або для визначних чужинецьких гостей, зворушив особливо українську громаду.

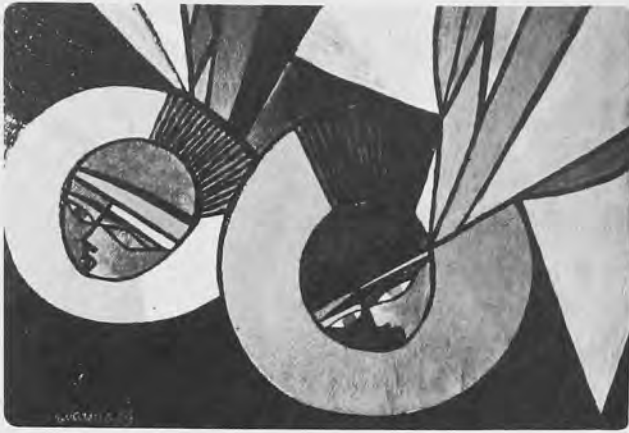
МИ СТЕ ЦТВО

ГАЛИНА МАЗЕПА

Галина Мазепа належить до того т. зв. середнього покоління українських мистців, що виростили та студіювали ще до другої світової війни в Європі.

Мистецьку освіту дістала вона в Промисловій Школі та в Академії Мистецтва у Празі. Після війни виїхала до Венесуелі, де проживає і досі. Свої твори виставляла в Європі (Львів, Берлін, Прага), як теж на всіх збірних виставках українських мистців у США та Канаді.

Її мистецтво характеризується декоративною стилізацією майже на межі прикладного мистецтва. Питомо їй легкість рисунку та геометричні композиційні спрощення. Тематично її джерела в українському побуті та фольклорі, як

Г. Мазепа: Янголи (деталь)

цілі цикли картин: «Байда», «Царівна жаба», «Івасик Телесик». Видала серії листівок («Різ-дво», «Колядники», «Великдень»), як теж ілю-

Г. Мазепа: Причина (гваш)

струвала ряд книжок. — На терені Північної Америки ще досі не було індивідуальної виставки її творів.

ДИВИСЬ! НА ТЕБЕ ЖДУТЬ ВЕРХИ!...

ІВАН ФРАНКО — НАШ ПРИКЛАД
У ПОХОДІ НА ВЕРХІВ'Я

Незабаром зустрінемося на величних верхах у Скелястих Горах, тож із цієї нагоди годиться сказати дещо про верхи — різні верхи в житті. Скільки пластунів чи пластунок свідомо і добровільно пнеться на верхи, і на які саме? Чому так мало людей взагалі дістається на вершини? Та й чи варто туди п'ястися?

Пічнемо від ствердження, що **все що людство дотепер досягнуло — це діло ума і рук людини**: філософія, наука, мистецтво, техніка — хто як не люди, одинцем і в спільноті, створили й розвинули їх до нинішнього високого рівня? Скажете так, але це були великі люди, або ж і генії, а ми — звичайні люди. Але чи справді ці всі великі речі були створені тільки «великими людьми»?

Життєві дороги всіяні невдачами як морське дно кораблями; одні мають успіх, а інші ні. Природа лишає вільну і свободну волю самому собі скласти ціну. **Хто хоче мати успіх, сягнути верхів — той мусить довго, тяжко і витривало працювати.** Кожний є ковалем свого щастя: хто справді захоче — досягне. Треба тільки поставити собі ціль, насталити свою сильну волю і вирушати в дорогу. Якщо нема місця — здобудь собі місце сам.

Послідовною працею здобудемо все. Чейже найбільші генії були найпрацьовитішими робітниками. Наприклад, чи уявляємо собі, що деякі книги, які можемо прочитати за кілька годин, коштували авторові роки, або ж і десятки років важкої мозольної праці? **Усе залежить від людини: її розум може все досягнути, її воля може все перемогти.** Це не брак хисту тримає людей на низах, а брак працьовитості, жадоби знання і успіху, охоти позмагатися, сильної волі перемоги.

І Франко. Фото. 1875.

Найкращий приклад це життя Івана Франка, 50-ти річчя смерті якого обходимо цього року. Хіба хтось із нас прийшов на світ і жив у гірших обставинах, як він, а подумайте куди він за-

йшов? Чейже звать його «Мойсеєм», «Каменярем», «найбільшим сином Галицької Землі» — і не без причин! Він народився в родині бідного селянина-коваля, у 8 років утратив маму, у 17 — батька, малий, вразливий, збідований, а в пізніших роках хворий зі спараліжованою правою рукою. Проте його твори ледве вмістяться у 60-ти томах, які мають появитись в Україні знагоди п'ятидесятиріччя його смерті. А хто як не він вивчив і писав-перекладав українською, польською, німецькою, французькою, російською, чеською, англійською, грецькою, латинською старослов'янською (староруською) мовами?

І чи можемо ми тепер сказати, що знати дві-три мови для нас заважко чи забагато? Треба зрозуміти, що коли бажаємо здобути майбутнє — мусимо пожертвувати чимось з теперішніх вигод, дозвілля, приємностей.

Коли нам важко побороти власні слабості, пригадаймо собі Франка, який звертався до долі з проханням: «дай працювати, працювати, працювати, у праці сконати» або казав: «лиш в

В. Литвиненко:

Ілюстрація до повісті
"Захар Беркут"

людей народу, його виключили з рідних товариств навіть таких як «Просвіта». А всеж таки він не заломився. **Ішов своїм наміченим шляхом і хоч бував «на дні» завжди знову підносився на верхів'я і вів свій народ «до сонця».**

Про його боротьбу і труднощі можемо довідатись із творів, а навіть самих наголовків збірок поезій як: «Скорбні пісні», «Нічні думи», «Осінні думи», «З вершин і низин», «Зів'яле листя» та інші.

Віра в правильність вибраного шляху, в справедливість, сила волі і характеру (тобто прикмети, що повинні ціхувати кожного пластуна) були колосальні. Свій ідеал людини Франко висловив такими поетичними словами: «Бо хто любить, терпить, в кім кров живо кипить, в кім надія ще лік, кого бій ще манить, людське горе смутить, а добро веселить, **ТОЙ ЦІЛИЙ ЧОЛОВІК**» і він постійно закликає нас бути такою цілою людиною, якщо вже не все життя, то «хоч на хвилиночку». Стояв як дуб, хоч кволий тілом, але велитень духом і «в поті чола» творив, творив...

праці мужа виробляєсь сила, лиш праця світ таким як є створила, лиш в праці варто і для праці жити».

У своїй скромності Франко казав, що він є «звичайним пекарем, що пече хліб для домашнього вжитку», а насправді він творив безсмертні діла, збагачував культуру, розвивав мову рідного народу. Посвята і самовідречення були в нього такі сильні, що він казав: «хай пропаде моє ім'я, але хай живе і розвивається український народ». І хоч у яких важких обставинах доводилось йому творити, то з його писань так і віє молодістю, завзяттям, вірою в перемогу правди, світла, людського духа, волі і добра. **А віра у перемогу української правди була у нього така сильна, що він радив усім, у кого «серце чистеє, руки сильні, думка чесная» — «жити для України», дарма, що часто треба «проти рожна перти, проти хвиль плисти».** Тільки «братерством, щирими трудами Україна воскресне» — це була його віра.

С. Адамович:

Ілюстрація до повісті
"Борислав сміється".
Брати Басараби

Уміння послідовно і витривало працювати — це, властиво, і є геніяльність. А працювати кожний потрапить. Але не кожний хоче, дехто навіть не хоче навіть того навчитися. І живе на низинах, ніколи не побачить верхів. Хто має талант — праця збільшить його, як не маєш — праця заступить. **Кожне велике діло спочатку видається неможливим до здійснення.** Думаєте, що коли б Франкові загадали були напочатку 60 томів поезії, повістей, і інших різномірних творів, перекладів тощо, він вважав би це можливим до здійснення? Ні! Але, рік за роком, постійно працюючи й студіюючи, він не тільки здобув науковий ступінь доктора філософії, але дав нам всі ці численні й безсмертні твори. Він вбився на цілісну людину, якій не тільки поезія і письменство, але й драматургія, громадські проблеми, а навіть політика — не були чужими. Став на верхів'я.

Загляньте до преси. Скільки там оголошень — «потрібно людини». Що це значить? А значить те, що місце завжди є, але... звичайно шукають людини, яка мала б переконання, знання,

яка може стояти на своїх власних ногах, а не йти за юрбою, людини з ціллю, що готова працювати не тільки за хліб насущний, людини відважної, чесною в своїх ділах «агресивної» тощо. Як мало, на жаль, таких, хоч як багато є «надійних», які й кінчають «надійними і молодими». Вони може й ніколи не дізнаються, що сама молодість їхня дає їм крила до лету на верхи, до сонця. Але їм бракує віри у власні сили. **А саме ця віра давала Франкові силу переборювати всі труднощі.**

Пригадуєте Франкового «Мойсея»? За брак віри він тільки побачив обіцяну землю, але до неї не увійшов. Віра в майбутнє українського народу дала Франкові снагу написати «Каменярі», «Наймита», а зокремо «Мойсея» — його «скромний дар весільний», який ми пластуни повинні вивчити на пам'ять, так, як Франко знав на пам'ять Шевченків «Заповіт».

Прочитавши це все, може дехто питає: в ім'я чого, чому летіти на верхи, працювати, змагатися? Відповідь: в ім'я світла, що є тільки на верхах, в ім'я почуття волі і особистого вдолення, яке досягається тоді, коли здобудемо верхів'я, в ім'я вселюдських і національних ідеалів, що виписані на пластових прапорах. «Я почуваю себе до обов'язку працю цілого життя відроби-

В. Касіян. Ілюстрація до повісті «Борислав сміється». («Не грішми здобувається воля...»). 1948.

А. Білостоцький і О. Сіпрун:
Пам'ятник Іванові Франкові в Києві.

ти ті шаги (гроші), котрі витратила мужицька (батьківська) рука на те, ЩОБ Я МІГ ВИДРАПАТИСЬ НА ВИСОЧИНЬ, ДЕ ВИДНО СВІТЛО, ДЕ ЧУТИ ДУХА ВОЛІ, ДЕ ЗОРІЮТЬ ВСЕЛЮДСЬКІ ІДЕАЛИ» — каже Іван Франко.

І його віра, сила волі і працьовитість побідила: Ще за життя, товариства і установи, які свого часу його виключили, іменували його почесним членом, улаштовували величні ювілеї його праці, визнали найбільшим по Шевченку сином України, а тепер його іменем названо безліч шкіл, вулиць, бібліотек, фабрик, університетів у Львові, і колишнє місто Станиславів, а на викутому з граніту пам'ятнику на його могилі стоїть каменярь, який лупає скалу, символ людини обов'язку, печать духа якого назавжди лишиться в українському народі.

Для нас пластунів і пластунок, у цей Франківський рік, коли нашим гаслом є «Дивись! На тебе ждуть верхи!» — кращого прикладу як Франко, здається, не знайти. Казав бо Емерсон: «Історії властиво нема; є тільки біографія». А за ким іти, як не за тим, який сягнув верхів, «і яснів, і горів, і трудився» для нас?

Пл. сен. П. Саварин

ІВАН ФРАНКО СЕРЕД УСС-ів

(Спогад очевидця)

Літом 1915 року, після відходу російського війська зі Львова, відкрито в домі дяківської бурси при вул. Петра Сапіги захисток для видужанців УСС-ів. Тут саме примістили приятелі Івана Франка, тому, що від початку війни він жив зовсім самотній. Обидва його сини пішли до війська: Тарас до УСС-ів, а Петро до австрійської армії, його дружина, родом із Києва, виїхала туди разом з донькою до родини. Уже від кількох років Іван Франко був хворий на прогресивний параліч. Лікування та виїзди на південь тільки спиняли на деякий час розвиток недуги, яка, однак була невилікувальна. Найбільше дошкулював І. Франкові майже повний брак володіння руками. «Злі духи сплутали мені руки тисячами метрів дроту та не дають працювати» — сказав раз поет.

У захистку УСС-ів дістав І. Франко окрему гарну та соняшну кімнату, добру лікарську опіку в особі д-ра Вол. Щуровського (лікаря УСС-ів), піклувалася ним окремо сердечно управителька захистку пані Ірина Домбчевська, а до помочі стояв поетові його братанич, молодий сільський хлопчина, Василь Франко.

Поет, як на стан його здоров'я, почувався добре, але зі своєї кімнати не виходив, і тільки нечисленні УСС-и мали відвагу його відвідувати.

Прийшло Різдво 1916 року. Ми молоді помагали пані Домбчевській ліпити в кухні сотки вареників та міркували, чи зайде І. Франко до їдальні на спільний Свят-Вечір. Його запросити пішла окрема делегація УСС-ів, але і ті, що не жили в захистку, також дуже бажали побачити «на власні очі» Великого Каменяра. Однак, всі знали, що І. Франко є нервовий, химерний та свідомий своєї недуги, а із цим і свого зовнішнього вигляду, нерado показується серед людей.

А проте, він згодився зійти на низ із своєї кімнати, пояснюючи, що «добре бути на Свят-Вечір серед молоді». Ми всі присутні були при готованні на його появу, але все ж таки були глибини потрясені, як його побачили. Це не була жорстокість молоді на вид старости та недуги, а превеликий жаль, що така сильна духом людина може бути такою безпомічною та зруйнованою фізично. Водночас в усіх билася лихвісна думка, що Іван Франко стоїть над гробом, і що це його останній Свят-Вечір.

Поет сидів під час вечері на почесному місці посередині стола. Біля нього по правому боці пані Домбчевська, по лівому пані С. Рибчак. Усі присутні слідували за кожним рухом поета та, здається, ловили жадібно кожне його слово. На жаль, І. Франко говорив дуже мало та нічого майже не їв, бо кошмарно покручені недугою руки дрижали, а відмовлявся, щоб йому немов дитині допомагати.

Іван Франко в захистку УСС-ів у Львові. По його правому боці лікар д-р Вол. Щуровський і управителька захистку пані Ірина Домбчевська.

— Співайте, хлопці! — просив, а стрільці і колядували, і співали стрілецьких пісень, які Франко почув перший раз. Слухаючи, він примикав червоні, набряклі повіки, а на устах з'являлась час від часу сумна усмішка.

— Я не є втомлений — відповідав раз-у-раз поспішно на запити лікаря, і просидів з нами до самого кінця вечері.

— Дуже вам красно дякую за цей вечір, хлопці — сказав при відході... а п'ять місяців пізніше, у травні 1916 року його вже не стало між живими.

О. Ф.

**Чи Ви вже
вирівняли
передплату?**

**Прохаємо
уважно перечитати
це оголошення!**

● На наліпці біля Вашої адреси надруковане число подає, до якого часу була заплачена Ваша передплата в дні 30 квітня 1966 р.

● Число перед рискою означає місяць, а після риски рік доки заплачена передплата.

● Просимо викопистати долучений до цього числа листок зголошення передплати і вислати передплату за «Юнака» на 1966 рік, як теж евентуальну залежність за попередній час.

Адміністрація «Юнака»

ІЗ ПРОГУЛЯНКИ ДО ВЕЛИКОЇ СТОЛИЦІ

Шлемкевич виказав глибоке розуміння і прихильність до пластової системи виховання. У часі 2-ої світової війни на пості головного редактора Україн-

14-го лютого 1966 р. помер у Пассейку біля Нью-Йорку у США на 73-ому році життя один з найвидатніших сучасних українських мислителів, науковців і публіцистів, великий приятель пластової організації д-р Микола Шлемкевич. У своїй довголітній публіцистичній кар'єрі д-р М.

ського Видавництва у Львові він допоміг включити до Видавництва журнал для молоді «Дорога», зміст якого продовжував у ці роки пластову традицію та який появлявся під редакцією пластунів. На сторінках «Дороги» д-р М. Шлемкевич писав в 1942, 43 і 44 роках вдумливі передовиці для молоді про світогляд і характер. У 1947 році, після відновлення Пласту, ці статті появилися окремою книжкою п. н. «Прогулька до Великої Столиці».

Пластуни-сеньйори, яким судилося працювати чи зустрічатись із д-р М. Шлемкевичем, із глибоким жалем прощали Його в далеку безповоротну дорогу.

Для Вас молодих читачів, які не знали цієї людини виїмкової культури, подаємо останню Його гутірку із повище згаданого циклу.

ГУТІРКА ПРИ ВАТРІ ПРО
СВІТОГЛЯД І ХАРАКТЕР.

ба повторювати однакові рухи, займати одну і ту саму життєву поставу при однакових чи подібних обставинах. Подібно і закон вимагає від нас, щоб серед означених обставин робити лише те, а не щось інше.

І війна, і кохання, і творчість — це окремі вияви життя людини. А ось вона сама. Вулицею йде дитина, то задивиться кудись, то забудеться чомусь. Коли дійде, не знає; куди зайде, не збагне. Синій метелик пурхнув із квітки, що на відчиненому вікні. Дитина простягає ручку, біжить, вибігає на іздню. Самохід нервово трубить. Шоферів учать, що їхній найбільший ворог — необлічальна, ірраціональна, скажемо, душа дитини.

Та спроквола через виховання дитина приймає звичаї, у неї вироблюються звички. Казали давні римляни, що звичка — це друга природа. Що ж таке звичка? Можемо сказати — це правило, закон, що народжується. Вона ж — це якась душевна потре-

Також у молодому духові створюються своєрідні звички. Уявлення в'яжуться і пригадуються завдяки подібності, чи близьині чи одночасності. Постають т. зв. асоціації.

Ті всі звичаї, розумні звички, асоціації ідей стають поволі твердим стрижнем, що на ньому вже сяк-так тримається юна душа. Ще далі приєднуються до тих правил нові основи постійності. Юнак чи дівчина вже свідомо приймають накази моралі і приписи державного закону. І знову дух не відстає від загального росту. І він накладає на себе свій власний закон: розвивати мрячні ідеї у ясні і виразні поняття і в'язати їх логічним мисленням. Усе те — це складники зрілої і свіжої душі. В ній живі хотіння, почування, вільна гра уяви, але все те рухається в межах засвоєних звичаїв, звичок, розумних приписів, правил і законів. Це вже не дитина, що блукає півсонна. Це людина, що йде прямо.

Ось вона ходить до школи, як багато зпоміж вас. Вона кінчає школу. Вибирає фах. І знову вирішують спільно: покликання, любов якогось звання, — і тверезе міркування. Колишня дитина стає студентом, потім підприємцем, учителем, урядовцем, інженером.

А тепер спустимо завіску на яких 30 літ. Колишня дитина, колишня жива людина, нині за звичкою встає, одягається, бездушно за звичкою йде до своєї байдужної вже роботи. Точно вертається додому. Точно в той саме час обідає, вечеряє, лягає спати. Наостанці людина стає емеритом, а все ж іще встає, як раніше, виходить із хати, йде тими ж вулицями, що ними

(Закінчення на стор. 24)

Знаєте, що це за недуга? Це так якби вірус, який найлегше добирається до молодих людей у віці від 12 до 18 років. Як із кожною недугою — насилання «телефонітіс» зростає та, здається, доходить до найвищої точки — так принаймні стверджують батьки, які це найбільше відчувають.

Саме перед кількома днями один із знайомих розповідав таку правдиву історію. Його приятель-інженер, що живе недалеко Нью-Йорку, полетів на один день у справах своєї фірми до Дітройту. Увечері перед відлетом захотів по телефонувати додому з проханням, щоб по нього виїхали на летовище, але, на жаль, ствердив, що телефон дома зайнятий. Літак не чекав, отже, він зрезигнував із цього плану, але як приземлився в Нью-Йорку, знову спробував задзвонити до дружини, що незабаром буде дома, — проте, телефон був знову чи далі зайнятий. Приїхавши додому, ствердив, що його 14-літня дочечка увесь час провадила телефонічну розмову.

Можливо, що це був такий виїмковий випадок, але скільки разів усім нам трапляється, що не можемо додзвонитися до знайомих, де є члени родини в цьому «вірусовому» віці. Часом це викликає жартівливі заваги, але часами доводить до поважних непорозумінь в родині, зокрема, як хтось не може добитися у справді важливій справі. Бо хоча і серед старших існує (зокрема серед жінок) певна кількість заражених «телефонітіс», то все ж цей процент малий і більшість дорослих усе ще вважає телефон як засіб порозуміння лише у важливих чи наглих випадках. Для молодих це однак один із найважливіших способів контакту в усіх життєвих переживаннях, починаючи від слухання через телефон нової грамофонної пластинки, а кінчаючи на диктуванні шкільної задачі. Можна перебувати шість годин разом у школі, іти найбільше окружною дорогою до хати, жити на сусідній вулиці, а все ж першою річчю дома бу-

Телефонітіс

де телефонічна розмова із товаришкою чи товаришем, з якими десять хвилин перед тим попрощалися.

Коли розглядатимемо «телефонітіс» як недугу, зрозуміємо, чому звичайно такі довгі розмови відбуваються лежачи на ліжку чи на долівці, залежно в якому місці хати прикріплений телефонічний апарат і якої довжини його шнур. При цьому неодмінно треба причинити всі двері, щоб випадково хтось непокликаний не зачув, про що говориться.

Хоча ми й вважаємо цю недугу вірусовою, проте, її причини вияснюють лікарі психічних недуг, а зокрема т. зв. спеціалісти від психотерапії. Вони доказують, що багато людей, зокрема молодих т. зв. — «тін-ейджерс» у віці психічного дозрівання, можуть куди свободніше і безпечніше говорити та висловлювати свої думки чи почуття телефоном, як у безпосередній розмові. Непевність себе, свого постукування, страх сказати щось із «душі», показу-

ти себе у справжньому світлі, — це все допомагає такому сильному розвитку «телефонітис», Бож задзвонити і говорити на віддаль так безпечно. Ваш співрозмовник не бачить Вашого обличчя, Ви не бачите його, а розмову можна перервати, коли захочеться, під претекстом: «мушу вже кінчати, бо мама хоче зараз телефонувати», і провадити її куди легше як безпосередньо.

Одним словом, це недуга дозрівання. Вона повинна проминати, коли її «жертви» знайдуть

віру в свої сили, розуміння, що таке справжній світ, від якого не можна ховатись, і як стати йому віч-на-віч.

Кажуть, найважливіше знайти причину якогось явища, — тоді вже отверта дорога до його розуміння і відповідної акції.

Може ствердження так «чорне на білому» причини «телефонітис» допоможе нашим читачкам і читачам, що на нього хворіють, вилікувати себе без лікаря?

- а - ч

ОРХІДЕЇ

Темні і круті сходи на «давнтавні». Ніяк не можна було їх брати по два і Наталка, рада-не-рада, мандрувала повагом угору і прислуховувалась до м'яскання своїх мокрих черевиків. Зможе

не раніше як за два тижні дати їх до направи, бо немає грошей, — вирішила вже натискаючи дзвінок.

— Хто там? — плачливо озвалось з-за дверей, і крізь вузьку щілину, на яку дозволяв ланцюжок, виглянула жіноча голова обвинена рушником.

— Ого, господиня вже знову має мігрень. — Наталка хоче якнайшвидше прохвзнутися до своєї кімнати, але поденерований голос припилює її на місці:

— До вас уже двічі був поштар із поспішно пересланими пакунками («спешел делівєрі»), і я мусіла йому відкривати двері, а ваша приятелька знову вчора увечері викликувала у лазничці світлин і зробила там справжній потоп, і хто це має прятати, може я? Я ж ледви сьогодні дивлюся на очі! А панна Дарка сьогодні уранці товклася як Марко по пеклі (я від сьомої не могла змружити ока) і ще до того всього свистала як хлопчисько. Я ж вам казала, що три дівчини в одній кімнаті і ще до того студентки, — то за багато. І за що, за якихось кількадесять доларів? Шкода такої гарної великої кімнати. От пані Березовська з-під шостого числа то добре має. Якийсь пан, українець, статечний, спокійний, цілий день нема його дома, властиво тільки спати приходить. А більше платить як ви та ще і презенту приносить. Я думала, що ви пластунки...

Наталка старається не слухати і думає про пошту, що жде її у кімнаті, але голос підноситься на тон вище:

— Наталко, а чому стоїте тут у таких мокрих черевиках? Гляньте, як моя підлога виглядає! А я щойно вчора затирала!

— Уже скидаю, — і Наталка скаче в кімнату, зачиняючи чим швидше двері. Тут безпечно, віддихає глибоко. В ніздрі вдарає міцний дух Лялиної перфуми і ще якийсь гострий неприємний запах, що нагадує фарби із Дарчиної малярської скриньки.

Хвилину Наталка стоїть безпорадно на середині кімнати.

— Боже, знову балаган!

Три тапчани товпляться незастеленою постіллю, на дверях наостіж відкритої шафи сумно перевішені суконки, а на столі склянки, рештки хліба, коробка із розсипаним пудром, закрутки до волосся і гора пензлів та зошитів.

Але ось під столом знаходить дві пачки і листи. Швидко перекидає коверти — є від усіх: батьки, тета, Богдан — ніхто з близьких не забув, що саме сьогодні в неї 19-ті роковини уродин. Відкладає листи на пізніше і з цікавістю береться до пачок. Одна з дому; традиційний «її» уродиновий торт і багато гарних дрібничок. Друга, одначе, має чуже письмо і назву незнайомих крамниць із квітами. Наталка нетерпляче перериває шнурки, розсовує бібулки і вже тримає в руках ніжні таємничо покручені квіти. — Орхідеї — шепоче в захопленні і обережно кладе їх знову між папери. Вони так не підходять до вранішньої руїни в кімнаті. Наталка забирається чим швидше до порядків, відчиняє наостіж вікна і впускає у кімнату холодний весняний подув свіжого повітря. Наостанці кімната аж блищить, і Наталка може спокійно читати листи. На чистому столі пишуться у скромному вузькому флякончику орхідеї.

...«Ми не раз подивляли їх разом за вікнами крамниць з квітами, що»... Наталка усміхається до рівного письма Богдана і в думках укладає вже відповідь: перш за все дасть «буру» за таку розтратність гроша.

**

У харчівні біля університету цілий день світиться світло, а повітря душне від натовпу, диму цигарок і запаху їжі.

Наталка протискається між столиками до Дарки, що здалеку вимахує руками.

— Чому так пізно? Я тут мов левиця бороню цей столик для вас, а тут — ані Лялі, ані тебе, — нервово як завжди викрикує Дарка.

— Я дві години порядкувала той балаган, що ти залишила — відповідає Наталка і розглядається довкруги.

— Що їмо?

— Хіба знову «гамбургери», чи хочеш «піццу»? Щоб лише Ляля вже була, і ми б разом усе замовили. О, вже є...

Рожевий шалик Лялі ясніть при вході, і його власниця плине граційозно в натовпі, розкидаючи свої найкращі усміхи знайомим студентам. Розуміється — уже знову кокетує Петра.

Дарка кидає згіршеним поглядом у бік Лялі, що не зважаючи на грізні погляди, затрималася при одному столику.

Непривітна кельнерка кидає з розмахом повними тарілками на стіл, і дівчата з поспіхом починають їсти. Їм настирливо заглядають у тарілки ті, що чекають на їхні місця.

— Смачного — Ляля із зідханням сідає на крісло і замріяними очима споглядає на свого «гамбургера».

— Ах, дівчата, чи ви чуєте як сьогодні пахне весною? Що ви плянуєте робити увечорі? Петро пропонує по сходинах прохід до «вілледж». Підемо?

Наталка хоче похвалитися своїми дарунками перед усіма і несподівано для товаришок пропонує:

— Хай хлопці прийдуть до нас. Я дістала солодке з хати — це ж мої роковини уродин...

Аж тепер пригадують собі дівчата і галасливо складають побажання, але нетерплячість тих, що чекають, не дає часу на такі сантименти. Платять уже стоячи, а Ляля біжить запросити хлопців.

— Правдиві орхідеї! — Дарка і Ляля захоплені, а Наталка з гордістю і трохи зарозуміло споглядає на них.

— Цікаво, скільки вони коштували, бо це не ті звичайні — міркує Дарка.

— Але, що Богдан... мій Стефко ніколи на таке ще не здобувся, — це заздрісно — Ляля.

— Так, так, я просто не можу тішитися тими квітами, як подумаю, що Богданові вони добре надшербили кишеню — зідхає Наталка.

— Ах, ти завжди маєш якісь сумніви, чи не краще так як я — приймати все що так має бути? — сміється Ляля.

Дарка мовчить. Вона придивляється з усіх боків до квітів, відступає на кілька кроків, перехилив голову і вкінці категорично:

— Діти! Я буду ці орхідеї малювати. Я мушу їх намалювати!

Гарячково кидається до скриньки із фарбами і перешукує тубки.

— Але може не нині, Дарко!

— Саме, як приходять гості, — протестують Наталка і Ляля, але безуспішно. Дарка у мистецькому захопленні зовсім на них не зважає і уставляє все потрібне до роботи.

Що ви розумієтеся! Тепер найкраще освітлення.

Дарка висуває нічний столик на середину кімнати, ставить на ньому орхідеї — і знову, перехиливши голову, придивляється.

— Тло, тло! — викрикує немов у гарячці і, заки бідні жертви мистецького запалу можуть кинутися на оборону, їхні всі речі вилітають зі шафи на тапчан. А Дарка перекидає нервово і шораз нову кольорову суконку прикладає до орхідей.

— Дарко, ти збожеволіла? — викрикує Наталка.

Ляля береться із жахом за голову: — Ах моя балева суконка! —

Але Дарка холодно відсуває їх від себе:

— Мої кохані, ви ні трохи не маєте зрозуміння для мистецтва, вам ваші лашки важливіші ніж добрий малюнок!

— Хтось подумав би, що це говорить принайменше Мороз чи Гуцалюк.

— Ти і добрий образ квітів! — обурюється Наталка.

— Є, маю! — і Дарка, мов тигриця кидається на рожеву пляму спідньої білизни, що виглядає із недобре засушеної шухляди, та одним рухом укладає на поруччі крісла.

— Знаєш, це вже переходить усі межі, — обурюється Ляля за свою власність.

— Не перешкоджай! — Дарка вже з пензлем у руках відганяється від Лялі як від настирливої мухи.

— Дай спокій, і так нічого не допоможе, — Наталка відтягає Лялю і обидві забираються знову до складання.

— Даро, за кілька хвилин ^{*}прийдуть хлопці, — це Наталка, прибираючи стіл.

— Ах, Боже, я ще зовсім не вбрана! — Ляля метушиться у шляфрочку.

— Скажіть, котру маю убрати суконку? —

— Ту рожеву в зелені горошки, — преспокійно відповідає Дарка, зачиняючи скриньку з фарбами.

— Петрові напевно сподобається.

— Свої мудрі дотепи залиши на пізніше, а в тому, що він не відрізняє кольорів, нічого смішного. Це у чоловіків часте.

Протяжний дзвінок перериває сварку, і в кімнаті робиться метушня.

— Дарко, де мої червики? —

— Я можу знати? —

Наталка підбігає до дверей і просить хвилину зачекати, вони просто ще не готові.

— Дарко, скоріше забирай манатки!

— Що? — Дарка серйозно обурена.

— Як можеш бути таким лаїком! Думаєш, завтра уставлятиму все від початку? Не смійте мені нічого рушати!

— Як же ж так? А що вони скажуть? — Ляля з переляком вказує на двері.

— Не бійся. Певне мають більше розуміння для мистецтва, як ви.

Але далі сваритися нема коли, бо із-за дверей відгукується нетерплячі голоси.

«Кість незгоди» залишається на місці, а Дарка, в один момент переодягнена, з розмахом укидає всі непотрібні речі до шафи і щосили притискає її ногою, щоб причинилася.

^{**}

— А тепер заспіваємо нашій Наталці ще старокрайове «многая літа»!

— Влодку, благодаю — ні. Уже десята. Як господиня почує... І взагалі шановне товариство прошу на півтону нижче, і пластинок уже не можна пускати.

Наталка старається перекричати розбавлену громаду і бігає від одного до другого.

Високий, чорний Юрко ходить довкруги стола і викрикує:

— Увага, увага! Зближається найбільш святочна хвилина. Увага! —

— Юро, ради Бога тихше, я хочу щось сказати! — вкінці Наталці вдається всіх сяк-так утихомирити і вона запалює дев'ятнадцять свічечок на своєму торті.

Хтось гасить світло і хвилину панує спокійна, замріяна тиша.

— Тепер добре набери повітря, щоб згасити всі відразу, але побажай собі щось гарного, — шепоче забобонна Дарка. Немов у відповідь хтось із хлопців тихенько підспівує: «А на тому боці, там живе Марічка»...

— Швидко, гаси, бо свічечки капають на добру масу — скрикує нагло Ромко.

Чар пропав. Наталка швидко здмухує свічечки, а ясна лампа привертає дійсність і притмарену веселість.

— Ні, але ці орхідеї справді гарні — це Петро.

— Котрі, ці у фляконі чи на полотні? — допитується Ромко.

— А мені найбільше сподобалося оригінальне тло — це Юрко до Дарки.

А Дарка не може не відповісти на злосливість, хапає за вишивану мамою подушину із тапчана і кидає в нього. Але Юрко меткіший, відскакує і подушина трапляє просто у флякон. І тільки заціпеніла Наталка дивиться то на останки нижніх орхідей на землі, то на грізну господиню, що наче дух помсти стояла вже якусь хвилину у дверях їхньої кімнати.

^{**}

— Це справді по-товариськи, що ви прийшли нам допомогти переноситися.

— Наталка вже п'ятий раз дряпається по темних сходах, а Юрко дотримує їй кроку, — це вже останні валізи.

— Але ж ми також співвинні, що вас господиня так відразу викинула. — Петро доганяє їх, стараючись брати такі по два сходи.

Наостанці вже все на низу. Ромко нетерпляче трубить у своєму старому, але вірному Шевролеті, паркуючи під хатою у другому ряді, і питається вже втретє, чи можна буде їхати. Дівчата стараються втиснутися на передне сидіння і Ромко стартує. Але ось згори чути плакучий голос: «гелло, гелло» і всі як на наказ підносять голови. Там на четвертому поверсі через вікно вимахувала руками господиня але її голос губиться у вуличному русі.

— Щось напевно забули, але що? Я ж сама переглянула востаннє кімнату. Юрку, дорогий, дуже просимо, скоч нагору! —

— Добре «скоч» на четвертий поверх, — бурчить, але йде.

— І щось навіть солідній Наталці притрапилось забути, — дошкулює Дарка.

— Подруги, ми мусимо рушати, бо затримуємо цілий рух на вулиці — це Ромко при керівниці.

— Нема що, їдемо, а Юрко хай доганяє.

На щастя на перехресті червоне світло і авто стає, та ніяк не хоче знову застартувати.

— Гляньте, що він несе? — скрикує Ляля і всі оглядаються. Між густим рядом авт продирається до них висока постать Юрка, що вимахує тріумфально образом недомальованих орхідей.

О-КА

УСПІХИ МОЛОДИХ УКРАЇНОК

В АМЕРИКАНСЬКОМУ СВІТІ МОДИ

ОКСАНА ПОРОДКО

«Сестричку» Сяню пам'ятаємо ще із 1963 року, коли вона дрібна, і на причуд молоденька на вигляд старша пластунка із куреня «Ті, що греблі рвуть» виконувала взірцево важкі обов'язки комендантки табору новачок на «Новому Соколі», хоча часто важко було її відрізнити в гурті дівчаток-таборовичок.

Хоча минуло вже три роки від того часу, і «сестричка комендантка» ще набрала поваги як заміжня жінка та відомий професіонал, — досьогодні її вигляд не змінився, і далі можна б її взяти на таборі за одну із молоденьких учасниць.

Тепер уже не має в неї стільки часу, як давніше для виховної праці за всіма новими обов'язками, але хто його знає, чи саме вдовolenня і приємність у праці з новачками не спонукали Оксани вибрати кар'єру моделювання убору для дівчаток?

Після успішного закінчення Інституту Моді в Нью-Йорку Оксана хутко здобула собі ім'я і замовлення найкращих магазинів своїми проек-

тами дитячого убору від спортивного, через піжами та домашнє вбрання до святкових сукнонок включно. Її моделі призначені від малят, що вже бігають, до підлітків, які починають товариське життя. В минулих роках «креації» нашої Оксани появлялися в таких широко відомих елегантних магазинах Нью-Йорку як «Лорд і Тейлор», «Бонвіт Теллер», «Б. Олтмен», «Бест», а крім цього у «Едам, Мелдрун і Ендерсон» у Боффало, «Мей» у Клівленді та у славного на весь елегантний світ «Неймен Маркус» у Даллас, Тексас. Ці всі магазини, які у світі американської моди мають найвищий стандарт, є такі вибагливі, що лише справді високо талановиті модельярки можуть там показувати свої моделі. Дитяче вбрання з руки Оксани оглядали ми також у таких журналах як «Вог для дітей», «Мек Коллс» і «Коллінг ол герлс». Ми справді зі щирого серця та з певною гордістю радіємо успіхом Оксани. Маючи таке устійнене ім'я у своєму відносно короткому професійному житті у тій ділянці, яка відома з конкуренційної боротьби, можемо лише бажати Оксані дальшого вдовolenня та слави для українського імени в інтернаціональному світі моди. Для зацікавлених читачок містимо два проекти сукнонок Оксани.

ХРИСТЯ ОЛЕНЬСКА

У відомому великому щоденнику Нью-Йорку «Геральд Трібюн» з 3-го березня ц. р. знайшли ми з радістю та здивуванням на сторінці мод світлину із широкою нотаткою. Світлина була підписана щоправда латинськими літерами, але точно такі «Христия Оленьська». В нотатці вчитали ми про її великі успіхи на полі проектування жіночої біжутерії уперше із т. зв. «пап'є маше» для відомої та дуже елегантної фірми Гатті Карнері Джувелрі.

Нотатка із світлиною в «Геральд Трібюн» — це не перша вістка про нашу мисткиню на сторінках американської преси. Про її нову і цікаву працю в ділянці моди писали та подавали знімки такі журнали як «Вог», «Гарперс Базар» уже тричі (останньо в числі за березень 1966 р.) та щоденники «Нью-Йорк Таймс», «Бостон Тре-

велер» і фаховий у світі моди журнал «Вуменс Вер Дейлі».

Це все доказує, що оригінальна спроба Христі Оленської робити жіночу біжутерію з «пап'є маше» зробила величезний успіх на ринку жіночої моди в Нью-Йорку. Христя Оленська відома у нашому українському світі як і її сестра Арка Оленська-Петришин своїм мистецьким талантом. Вона, закінчивши мистецькі студії на Нью-Йоркському Університеті зі ступенем бакалавра, брала участь у виставці молодих українських мистців і зацікавила всіх своїми кольористичними працями.

Тепер вона перекинулася більше на скульптуру, а останньо саме на плянування модного ювелірства, у якому здобула такий несподіваний величезний успіх. Проекти її біжутерії мають появитися восени широко на ринку, але тепер вони ще лише в руках фірми, яка їх закупила. Христя заявила, що думку для її проєктів піддала їй охота мати біжутерію, яка підходила б до убору, який вона також сама для себе проєктує та який є модерний та доволі незвичайний.

Вітаємо нашу молоду мисткеню із її черговим успіхом!

ТАНОК

Уже більше як сім років минає, відколи з далекої Австралії прибули до США три молоді українці-кубанські козаки: Василь Коваленко, Микола Кумпан і Олександр Кумпан. Скоро Америка заговорила про них: вони створили танцювальну групу, яка своїми скорими танками

рекордове число — 783 виступи в одному з найкращих клубів «Тропікана». І на телевізії вони виступали: останньо на серії «Голівуд Пелес».

Упродовж цілого року виступів у клубі «Тропікана» наші кубанські козаки користувались таким неперевершеним успіхом, що дирек-

Василь Коваленко, Олександр і Микола Кумпани

українських кубанських козаків завоювала серця глядачів від метрополітального Нью-Йорку, де вони надзвичайно успішно виступали в одному з найкращих і найдорожчих клубів «Летін Квотер» до екзотичного «Ляс Вегас», де вони дали

під час виступу на телевізійній програмі "Голівуд Пелес".

ція клубу підписала з ними контракт, знову ж майже на 12 місяців. Отже їх чекає ще один рік тріумфу і гучної слави, ще якихось 700-800 виступів перед добірною публікою.

А потім? Потім — далека подорож. Кубанських козаків запросила на кілька місяців до себе Австралія, власне та сама країна, гостинні береги якої вони залишили 7 років тому, щоб із молодечою завзятістю і пієтизмом гордо понести на інші континенти буряне ім'я волелюбної Батьківщини-України та її невід'ємної частини — Славної Кубані!

Кубанці доклали свого. Із брязкотом їхніх шабел незламно-могутній дух нашої давнини, козацький дух Богдана Хмельницького й Івана Мазепи, Богуна і Нечая, Кривоноса, Байди і Сірка на протязі десяти років носився понад багатьма столицями й великими містами вільного світу, а тепер уже другий рік літає над обширами Невадської пустелі. Українська музика, український танок, українська пісня, краса мальовничих козацьких костюмів, поєднані з надзвичайним хистом, бравурною майстерністю, нестримним розгоном поривної юнацької снаги та високомистецьким, віртуозно-подивугідним ви-

конанням, полонили серця й душі десятків мільйонів чужонаціональних європейсько-американських глядачів. Притаманні українцям упертість, наполеглива праця над собою, безперервні вдосконалювання та широкогінний полет гнучкої творчої думки зробили з кубанських козаків зірок світової слави. Такими вони прибудуть десь перед кінцем б. р. на австралійський материк, який напевно зустрине їх широкорозкритими обіймами дружності і привіту.

Коли ж закінчиться турне по Австралії, то, можливо, їхні шаблі задзвенять у Вашингтоні і Нью-Йорку, у Філадельфії і Сан-Франціско, в Оттаві й Торонті, у Вінніпезі й Ванкувері — всюди, де є наші спільноти; може, ще й українці США й Канади матимуть рідкісну нагоду побачити в акції своїх унікальних краєнів-артистів, з осягів, успіхів і слави яких усі ми можемо бути гордимися.

за Миколою Вересом

УКРАЇНЦІ В ГОЛІВУДІ

Пишуть кубанські козаки:

Лише на Новий Рік дістали ми тиждень за-служеного відпочинку і тоді «чкурнули» у світ. Завітали до Голівуду, де, між іншим, відвідали відомого українського фільмового артиста Михайла Мазуркевича. Він саме закінчив працю над фільмом «Сім жінок», у якому грав ролю мон-

МИХАЙЛО МАЗУРКЕВИЧ

ських артистів. М. Мазуркевич вибився на одного із найпопулярніших характеризаторів-артистів Голівуду. Колись він був чемпіоном — у дужанні. Тепер його величезна постать не раз домінує у сценах пригодницьких фільмів. Ось, наприклад, в одному із недавніх його фільмів «Сім жінок» він грає ролю ватажка монгольських

Український фільмовий артист Михайло Мазуркевич із українськими Кубанськими козаками в Голівуді, Каліфорнія.

Артист М. Мазуркевич в ролі тугого капрала в фільмі «Шаєн Отуми».

Під час фільму «Сім жінок» артист М. Мазуркевич в ролі ватажка монгольських розбійників.

гольського розбишаки, мав також вільний час, тож спільне дозвілля було використане й проведене якнайкраще.

Про українського фільмового артиста Михайла Мазуркевича знаного під псевдонімом «Майк Мазуркі», ми вже писали в «Юнаку» останнього року у статті про українських голівуд-

розбишак. Своєю силою він домінує в усіх сценах цілого фільму, а за його майстерну гру в цій важкій ролі він здобув багато похвал. (Цей фільм випродукувала компанія Метро-Голдвин-Маєр). Інші його недавні фільми: «Шаєн Отумн» та «Булвіп Гріффі» — фільм випущений славним Волт Діснеєм.

СПОРТ

СИНИ ІВАНА ФРАНКА -

- ЕНТУЗІЯСТИ СПОРТУ

Не знаємо, чи всім молодим читачам відомо, що обидва сини Івана Франка були великими ентузіастами тіловиховання і спорту. Уже в середній школі вони користувалися кожною вільною хвилиною, щоб вправляти руханку в залі «Сокола-Батька» у Львові, а літом ходили на спортивний майданчик грати в копаного м'яча і теніс, а зимою їздили на ковзанах.

В останніх роках перед 1-ою світовою війною, молодший син Петро був уже вчителем руханки, і в шкільному 1911-12 році заснував із своїх учнів у філії Академічної Гімназії у Львові перший гурток пластуців водночас і незалежно від проф. О. Тисовського, що zorganizував Пласт у Головної Академічній Гімназії. Петро Франко вважав, що головним завданням Пласту є тіловиховання і дисциплінування ума через пластові ігри, та саме з цього приводу підготував на зразок англійських скавтових підручників книжечку «Пластові ігри», що і появилася друком.

1914-го року із проводу Сокильського Здвигу 28-го червня у Львові обидва брати Франки доклали усіх старань, щоб у рямцях цієї великої рухової імпрези відбулися перші українські тенісові змагання. Теніс — це була в тих часах велика новість для молоді, і обом ентузіястам цього білого спорту вдалося зібрати всього 6 змагунів, а в тому дві жінки, що брали участь лише у т. зв. мішаній грі. Брати Франки впровадили також українську назву на теніс, а саме — «ситківка», що утрималася в українській га-

ком австрійської армії на італійському фронті, Петро вступив разом із своїм мандрівним табором пластуців до легіону УСС. В 1918-19 роках в часі нашої Визвольної війни Петро Франко був одним з перших літунів-українців. Він бере участь в організації літунської школи і літунських відділів у Красному. З цього місця сам літав не раз на розвідку понад Львів, окупований тоді поляками.

Петро Франко пропав безлідно в часі большевицької окупації західних українських земель в 1940-41 роках. Є несправджені вістки, що загинув на Соловках. Тарас живе ще досі в Києві і працює як науковець.

КОРОЛЬ ГОКЕЮ

Хто цікавиться професійною грою хокею, напевно знає ім'я **Т. Савчука**, найславнішого хокейового воротаря торонтської дружини «Кленові Листки» («Мейпл Ліфс»). Але чи знаєте Ви, що він, цей славний хокеїст, — українець? Хокеїст Савчук має 36 років, із чого вже 16 років грає в Національній Хокейовій Лізі. За цей час він виграв для своєї дружини безліч змагань.

У 98 змаганнях він так добре обороняв свої ворота, що противники не змогли стрілити ні одного голя (це так званий «шатавт»). Це є рекорд у хокейовому світі, а здобув цей рекорд український спортсмен!

Тарас Франко серед українських ентузіастів тенісу в 1920-тих роках. Стоїть 4-тий зправа в сірому плащі. Посередині 10-ий зліва д-р О. Тисовський.

лицькій спортивній термінології аж до 2-ої світової війни.

У часі першої світової війни обидва Франки опинилися на полі бою. Тарас був надпоручни-

Бути професійним хокеїстом, а ще й до того воротарем, це річ не легка. Хокей — це жорстока гра і змагунів не раз виносять з рингу поранених, на ношах. Савчук, за останніх 16 років, не раз був поранений: на його обличчю сліди 400 швів, якими лікарі зашивали його рани. Тому на знімку, у змаганнях з дружиною «Монреал Канадієнс» він у масці.

УВАЖАЙТЕ НА СВОЄ ВОЛОССЯ!

Гарний вигляд кожної дівчини починається від її волосся, і на це не має ради. Ви можете мати прегарне личко, елегантну суконку, а коли ваша зачіска погана — враження цілості залишається поганим.

Зокрема сьогодні, коли модна дівоча зачіска є така дивно проста, а більшість Вас ходить із гривкою і довгим рівним волоссям — плекання голови є важливіше як колинебудь досі було. Просте волосся швидше виглядає неохайно, розвівається на вітрі і різко показує вживану на ньому фарбу, зокрема у ясному весняному чи літньому сонці.

Тому, Дорогі мої Подруги, уважайте на своє волосся і добре подумайте, заки зважитеся дати йому іншу барву. Сьогодні фарбування волосся завдяки знаменитим косметичним засобам стало, на жаль, незвичайно популярним серед зовсім молодих дівчат, а багато з Вас уже це випробували. Але хоча фарбування волосся — це ніякий «гріх», та все ж треба, зокрема Вам молоденьким, бути дуже обережними. Перш усього фарба і найкраща нищить волосся, а Ви маєте перед собою ще стільки років, у яких завжди захочете виглядати гарно і привабливо. Далі, треба добре знати — у якій барві волосся Вам «до лица», і ніяк не вибирати дуже яскравих, як наприклад, дуже чорного, дуже ясного і т. д. При вживанні фарби із часом затрачується міру, і ми бачимо забагато солом'яних голів і забагато чорних як «крук». Вкінці фарбування вимагає багато грошей та уваги. Немає нічого поганішого як «красе» волосся, коли завчасу його знову не пофарбуєте або коли власниці має досить цього і хоче вернутися до своєї первісної природної барви. Одним словом, я Вам дуже відраджую фарбування, коли хочете виглядати гарно, молодечо і мати справді здорове волосся.

Однак, щоб воно таким було, Вам треба більше його плекати. **Ось Вам декілька порад у цьому напрямі:**

1. Довге волосся повинно навіть у молодих дівчат не досягати рамен, а бути вище їх.

2. Волосся вимагає частого миття у доброму шампуні. Коли у Вас сухе волосся, вистачить мити раз в тиждень, товсте — двічі, а навіть частіше. Заки приступите до миття, кінцями пальців помасуйте 2-3 хвилини голову, а відтак вищікуйте. Якщо Ви уживаєте частенько т. зв. «спрей», добре виполоскайте волосся гарячою водою, заки уживете шампуну. Двічі наміліть шампунем волосся, а відтак дуже точно і міцно виполоскайте. Незмите мило — це просто катастрофа для доброї зачіски. Як хочете, щоб волосся було лискуче, виполоскайте наприкінці у такій холодній воді, яку лише можете витримати.

3. До укладання зачіски після миття висушіть зовсім волосся, а відтак замочіть відповідним пліном до укладання. Уживайте якнайбільших закруток, малі роблять зачіску дуже кучерявою. На гривку уживайте «самоліпку», також на коротке волосся по боках.

4. Після скинення закруток, добре вищікуйте волосся в один і другий бік.

5. Коли укладаєте знову свою зачіску в часі поміж миттям — не мочіть волосся, лише все виконайте «на сухо».

6. Якщо у Вас знищені кінці волосся і розділюються, тоді їх треба підтинати що 4-5 тижнів.

7. М'яке волосся вимагає підстави у формі тривкої зачіски, товсте — вимагає дуже частого миття і полоскання в цитрині, оцті або яйцях. Тверде волосся не любить багато пліну до зачіски як також водяного пилу («спрею»).

Як бачите, усе це піклування волосся можете самі виконати при більшій увазі і послідовності. А проте, для дійсно гарної зачіски треба доконче мати правильно об'яте волосся, — а це може зробити лише добрий фрізер. Отже, часом мусите до нього зайти, навіть як Ви самі вмієте дбати про свою зачіску. Добре мати завжди одного або одну, які знають вже Ваш стиль і рід волосся. Пам'ятайте однак, що не кожний добре з гривкою і довгим розвіяним волоссям, як і не кожний до лица з прикріпленою так тепер популярною штучною косою чи проминулим уже, на щастя, ластів'ячим гніздом на голові.

Будьте індивідуалістками як в убранні, так і в зачісці — не все, що інші носять, Вам личить, і не все, що саме модне, є гарне.

Подруга Оля

ГУТІРКА ДЕДІ ЮРКА

З ПРОВІДНИКАМИ ГУРТКІВ

Дорогі Друзі Гурткові!

Чи були Ви з Вашими друзями-юнаками в музеї та оглядали старовинну зброю: панцери, щити, списи, молоти, шоломи тощо, що їх носили давні ЛИЦАРІ (по-англійському "найтс")?

Не легко було носити її і вміти нею орудувати. Але щоб бути лицарем, треба було теж і поводитись "по-лицарському". Лицарі мали свої "ордени" — товариства і свій закон, так як і ми пластуни. Вони мали завжди боронити свою віру і свого короля, завжди стояти за правду, справедливість, заступатися за покривджених, бідних, вдів і сиріт. Але найважливіший їх закон був: завжди воювати відважно і відверто, АЛЕ ТІЛЬКИ ЧЕСНИМ СПОСОБОМ.

В нашій історії було теж багато лицарів. Князь Святослав, коли вибирався на війну, посилав поперед себе післанців до ворога з вісткою "ІДУ НА ВАС". Він хотів воювати з ворогом, але давав йому нагоду приготуватися до бою. Коли переміг, був милосердний і не знущався над безборонними. Такими були теж і славні князі Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Роман Галицький, і пізніше наші гетьмани: П. Сагайдачний, Б. Хмельницький, І. Мазепа, полк. І. Богун і багато інших за новіших часів.

Тепер вже немає важкої залізної зброї, але лицарем можна бути й без неї. Ось так в час другої світової війни був славний німецький літун Ріхтгофен, якого знали й боялися всі вороги. Коли він раз зустрівся з англійським літуном і почалась боротьба, у Ріхтгофена зіпсувався кулемет. Це запримітив англійський літун і перестав стріляти, бо його ворог не мав "рівних шанс", а він хотів воювати тільки чесним способом.

Та було у війнах багато таких, що не дбали про лицарство, знущалися над жінками й дітьми, винищували цілі народи.

Погуртормо про те в місяці травні, коли і в щоденному житті. Тепер ми пластуни перейняли лицарський закон. Тож і Патроном-Опікуном Пласту обрали ми собі Св. Юрія, який своїм життям і своєю смертю довів, що він був стравним і найбільшим лицарем. Ми завжди повинні пам'ятати, що:

**"ЧЕСНИЙ ЗМАГ І ЧЕСНА ГРА
ЦЕ ПРИКМЕТИ ПЛАСТУНА"**

Погуртормо про те в місяці травні, коли святкуємо день св. Юрія.

СКОБІ

Ваш Дедя Юрко

Дорога Дадю!

У нас у станиці є зв'язковий, у якому я дуже люблюся. Однак, він навіть на мене не дивиться, бо я щойно влітку буду мати 14 років, і, певно, видаюся йому занадто дитиною (хоч такою я вже не є). Цей зв'язковий заглядає часто на наших сходинах за нашою Подругою. Порадь мені, що зробити, щоб він звернувся на мене увагу?

Нещаслива.

Дорога Нещаслива!

Зроби собі й другим добре діло та старайся якнайшвидше забути про цього зв'язкового. А як Ти вже будеш «подругою», тоді напевно не будеш потребувати поради, що зробити, щоб на Тебе споглядали уважніше Твої друзі.

Подруга Дада

Дорога Подруго!

Я живу в одному з далеких американських степів, де нема зовсім Пласту та навіть українців. Мій батько був колись пластуном і багато мені розповідає про давні часи, передплачує для мене «Юнака» і сам навчав мене української історії та писання і читання по-українському. Я дуже хотів би поїхати на пластовий табір цього літа, — але не знаю, куди і як це зробити.

Юрко

Дорогий Юрку!

Дуже радію, що Ти написав до нас і що хочеш їхати до пластового табору. Напевно, це буде для Тебе велике переживання. У США приймають до таборів лише тих, які вже є пластунами. Свого часу було повідомлення у «Свободі», що всім, т. зв. самітникам, треба зголоситися до кінця березня, якщо хочуть їхати на табір. Вони мали зголоситися до крайових референтів самітників, які б їх оформили у пластовій організації. Подаю Тобі адресу того друга, що такими самітниками займається. Напиши зараз же до нього, хоча це вже і пізно. Може він однак Тобі щось порадить чи допоможе?

Подруга Дада

Адреса:

ст. пл. Юрій Оприско,
288 Fairfield Ave.
HARTFORD, CONN.

За останній рік людина пустила в космос сателіти, які передають телевізійні програми навкруги світу, роблять знімки з місяця, студіюють поверхню Марса і Венери, обсервують погоду, дають змогу астронавтам «ходити» по порожнечі космічного простору, і ще багато, багато іншого...

Це факти всім нам знані; ми всі читаємо про це щодня в газеті, оглядаємо на телевізорі, обговорюємо з нашими друзями найновіші космонавтичні досягнення. Але чи знаємо ми, скільки спричинились українські інженери і науковці до тих фантастичних досягнень техніки та науки? Я про це нічого не знав; але тепер, коли почав досліджувати історію української науки й техніки, став дуже гордим: виявляється, що українці спричинились до того надзвичайно багато. Можу сміливо сказати, що є може лише які дві-три нації у світі, які можуть рівнятися з українцями у цій ділянці! Українські науковці й інженери ведуть перед в астронавтиці — чи там у нашій Україні, під советською окупацією, чи тут, у вільному світі (головно у США).

Наприклад: нещодавно помер у СРСР головний директор їхньої установи дослідження космосу, себто людина, яка завідувала всіма ракетними і сателітними летачами. Виявляється, що це був українець ін. Сергій Королів із Житомира. За його життя його ім'я було нікому незнане, видно там боялись оголошувати ім'я українця на такій високій позиції (про це «Нью-Йорк Таймс» мав спеціальну редакційну статтю).

Другий приклад: голо-
вою державної фірми у
ймається використання
ної комунікації, є украї-

нець, президент компанії Харак, про якого писалося свого часу в «Юнаку», у відділі «Визначні сучасні українці». Також у «Юнаку» писалося у цьому відділі про д-ра Яримовича, який займає високу позицію в американському бюро астронавтики («НАСА»; він є одним із тих чільних людей, який плянує лети американських астронавтів у простори.

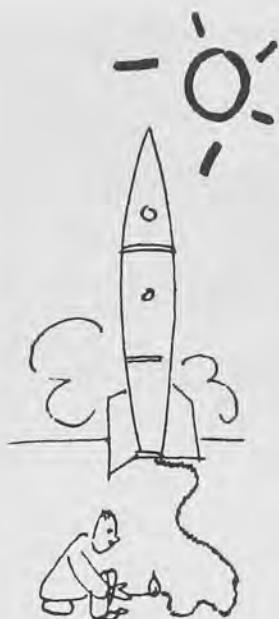
Третій приклад: за президента США, Д. Д. Айтєнґавєра створєно новий пост при «Бїлому Домї»: так званого «президентського дорадника у справах науки». І думаетє, хто був першим таким «головним науковцем у США» (як назвав є «Нью-Йорк Таймс»)? — Українець, профєсор Кїстяковський з Гардварського Університету. За його дорадами США розпочало широку програму космічних лєтів, сатєлітів тощо.

Це лише кілька прикладів, які я зміг позбирати. Про досягнення українських науковців і інженерів в США можна багато прочитати в американській та вільній українській пресі. Наприклад, «Вісті Товариства Українських Інженерів» подають стало вістки про наукові осяги членів Товариства. Про українських же науковців за залізною заслоною довідатись дуже важко, бо їх звичайно подають, як просто «совєтських», а то й «російських» учених, або взагалі їхні імена затакують.

Зате, звичайно, можна прочитати в різних книжках про різні наукові і технічні досягнення на території України. Це наші, українські досягнення, хоч і в поневоленій Україні — але все ж таки — це наше, збудована українськими руками, українськими вченими і техніками, на українській землі. Ось так, наприклад: узяв я до ру-

ки нещодавно американський альманах, у якому вичислені всілякі «рекорди» в різних ділянках. Був там вичислений не лише оптичний телескоп

Кримської Астрономічної Обсерваторії (третій за величиною у світі), про який я вже писав, але і найбільший радіотелескоп у світі (даного типу), величезний — на 1600/1600 стіп. Цей телескоп побудовано було не дуже давно, 1964-го року. Крім того в цьому альманаху вчислено було найбільший у світі лінійний прискорювач атомних частинок, це у Харківському університеті.

Чи це випадок, що такі «рекордові» наукові знаряддя знаходяться саме в нашій Україні? Зовсім очевидно, що ні! Знаходяться вони там тому, що українські вчені провадять перед у науковому світі. Тому то й у проводі «найбільшої пригоди людства» — дослідженню космосу — стоять українці науковці, українські інженери.

Дорогі Друзі! Закликаю і Вас пошукати і присилати мені (на адресу Редакції «Юнака») відомості про досягнення науки і техніки в Україні та українських науковців у світі.

пл. скоб Юрій Лось

ЩО ПИШЕ ПРО «ЮНАКА» УКРАЇНСЬКА ПРЕСА

У додатку до голосів нашої преси про наш журнал, що були надруковані в листопадовому числі "Юнака" з 1965 р. (на 28 сторінці), містимо оце уривки з рецензії редактора Анатолія Курдидика з Вінніпегу на "Юнака", що появилася в редактованому ним вінніпезькому тижневику "Поступ", число 1 в січні ц. р. під наголовком "Справді юнацький журнал".

Редакція

«...Одне в одне число провокує око обкладинкою, заставками над рубриками, ілюстраціями, фотографіями, рисунками добрих мистців. Але і внутрішня сторінка, тобто зміст «Юнака», відповідає тій зовнішній формі. Так і видно, що видавці та редактори цього журналу не чекають на матеріал, який їм пришлють, але плянують кожне число, маючи на увазі молодь, її зацікавлення, вплив на неї школи і оточення, та намагаються з усіх сил знайти ключ до її серця, зачіпити її «за живе», показати їй, що український молодечий журнал може бути цікавий і заслуговує на її увагу.

Не поминено при цьому ні одної ділянки, якою цікавиться молодь, починаючи з сенсаційної, але української дієвими особами та середовищем, белетристики та статей про технічні осяги і наукові здобутки, до чисто української тематики, поданої у прегарній і цікавій формі, от хоч би в серії «Сучасні визначні українці», серії Любіть Україну» з чудовими ілюстраціями,

до яких молодь повинна давати свої підписи, підмічування найважливіших подій українського життя — з минулого («Листопад», «Українське море» і інші) і сучасного.

Навіть розвагова сторінка, за якою так «полює» молодь у кожній газеті, була всі три роки видавання «Юнака» оформлювана зразково, формою «каміксів» з життя української молоді та української історії, географії і літератури...

...це журнал, що вміє промовляти до української душі і зацікавити кожного. Та що й казати: Коли до мене приходить цей місячник на адресу сина, першим читаємо «Юнака» ми обидвоє з дружиною — і потім уже маємо теми для розмов — і з собою і з тим, для кого журнал призначений і на адресу кого він приходить.

А коли ознайомитеся, коли справді матимете в руках «Юнака», то, не зважаючи на Ваш вік, самі почнете думати «по-юнацьки» і якщо не для своїх дітей та юнацтва в хаті, то для себе схочете мати цей журнал, — і напевно забажаєте стати його передплатником, а цим і помагати тим, які поставили журнал на службу великій ідеї, якнайкращого оформлювання української молоді».

Дорогий Друзе — Дорога Подруго!

Негайно вишли передплату за «Юнака»
НА 1966 РІК — 5.00 ДОЛ.

і свою пожертву на пресфонд «Юнака»,
призначену на дальшу розбудову Твого
журнала. Виповни також докладно форму
зголошення передплати, долучену до цього
числа «Юнака» і разом з чеком або гроше-
вим переказом перешли до адміністрації
«Юнака» в Торонто.

Адміністрація «Юнака»

На пластовому таборі в стейті Вікторія в Австралії під назвою "Беркут" на оселі "Сокіл" перебувало від 24. 12. 1965 р. до 3. 1. 1966 р. 238 пластунів, а в цьому числі троє пластунів із далекої Тасманії, що вперше таборували. Подаємо спомин 13-літнього юнака Петра Комишана із його нових переживань у пластовому гурті.

З ТАСМАНІЇ НА "СОКІЛ"

З Тасманії ми виїхали з мамою 23 грудня 1965 р. літаком до Мельбурну. Мама — на Учительський З'їзд, а я сам — до пластового табору. У часі нашого лету у безхмарний прегарний день я міг спостерігати тасманійську природу, а далі темно-синє море, над яким ми перелітали. У Мельбурні заїхали ми до моїх хрищених батьків, які старалися показати мені кольорово прибране на святочний час місто із "Санта Клавзами" і "Вертепами" і різнокольоровими світлами.

Але вже другого дня час було їхати до табору, куди завіз мене мій хрищений батько. Привітав нас комендант табору і спрямував до табору юнаків, де вже бігали хлопці, ставили шатра і чистили площу під табір. Мене приділено до шатра, і там я познайомився із хлопцями, що майже всі були мого віку. Увечері,

Юнацькі спортивні ігри під час показових занять для громадянства на таборі "Беркут" на оселі "Сокіл" в січні 1966 р.

коли ми закінчили ставити шатра, відбулася перша молитва в таборі.

Другого дня вранці треба було вставати вже о шостій годині, відбули ми спільну руханку, а далі побігли до басейну купатися. Тоді пе-

редягнулися в пластові однострої до ранньої молитви та наказу. Сніданок, спорт, гри виповнили цілий день, а увечері відбулася перша ватра, при якій співали пісень, колядок і виставляли скечі. Весело співали пластунів і сеньйори. Ватрою провадив сам комендант табору. Після закінчення ватри усі стали навколо і заспівали "Ніч вже йде".

Чергового дня, а була це неділя, мені призначено увечері стійку. Збудили мене опівночі, і я одягнувшись вийшов надвір. Було темно і холодно, а листя і дерева таємниче шуміли. Довгенько я так стояв аж почув шарудіння, що не було схоже на вітер чи листя. Я почув кашель і засвітив у цю сторону ліхтарком — там стояв комендант юнацького табору. Він поспитав мене, як мене звуть, звідкіля я і похвалив за пиль-

ність. Скоро надійшов час будити мого товариша на зміну, і так скінчилася моя перша в житті стійка в таборі.

Кожний день табору мав подібну програму, часом гри і спорт перепліталися з лекціями. 28-го грудня були роковини мого дня народження, і мене відвідала мама. Я саме стояв у черзі по обід, як вона приїхала. Вона не пізнала мене в коротких штанах, а серед інших хлопців я виглядав малим. Я дістав від коменданта на годину відпустку і показав мамі табір та розповів про всі свої пригоди. Швидко минула година, і мама мусіла їхати.

30-го грудня мала відбутися з табору прогулянка. Рано-вранці, ще й сонце не зійшло, я почув свисток на алярм. За п'ять хвилин я був го-

Знамена пластової станиці і пл. груп стейту Вікторія під час св. збірки на таборі "Беркут" на оселі "Сокіл" в січні 1966 р.

товий і побіг надвір стати у лінії з іншими юнаками. Нас поділили на дві групи: одна мала йти через гори, а друга дорогою. Мене призначили спочатку до другої групи, але як я вияснив, що ми з батьком двадцять миль за один день пройшли, одразу призначили мене до першої. Ми вирушили в дорогу. Ще не пройшли і півмилі, як почав падати дощ. Ішли приблизно годину, коли побачили пластове авто зі сніданком для нас, бо ми вийшли рано та нічого не їли. Дощ перестав, ми поснідали та помандрували далі.

Кожної півгодини наш комендант питався мене, чи я дійду, бо я був найменший і наймолодший із цілої групи. Довго ми йшли, горами, долинами і через густий ліс. На полудень зайшли до дороги і там мали обід. Після обіду відпочивали, а далі йшли аж до призначеного місця, до моря. У тіні дерев знали ми наші наплечники, передаглися в купальний стрій і всі разом пішли купатися. Покупавшись пішли далі, щоб вибрати місце для нічного табору. Спали всі міцно і довго, бо були дуже втомлені.

Другого дня ранком вирушили назад до табору, але цим разом уже дорогою. У приблизно півдороги нас зустріло таборове авто, і ми поклали на нього свої наплечники. Іти без них було куди легше. Цього вечора наша ватра скінчилася рано і ми пішли спати до своїх шатер.

В неділю відбулося закриття табору. Ранком ми всі пішли до церкви, а пізніше відбулася наша "парада", цебто офіційне закриття табору. Ми всі старалися якнайліпше маршувати перед сеньйорами. Нам роздали нагороди і відзнаки, і після цього більшість хлопців від'їхала додому. Я з пару іншими залишився переночувати в таборі, а другого дня я зібрав свої речі і пішов до хрищеного батька, що з родиною перебував на оселі. Я допоміг йому скласти шатра, ми заплікували речі до авта і поїхали до Мельбурну. У середу вранці мій хрищений відвіз мене на летовище і посадив до літака. У Гобарті зустріла мене на летовищі мама, а дома батько і сестри. І так по двох тижнях я був знову дома, — утомлений, але дуже задоволений з мого першого перебування в українському пластовому таборі "Беркют" на "Соколі".

Пл. уч. Петро Комишан

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР В ОТТАВІ

Традицією нашої Пластової Групи в Оттаві є кожного року влаштувати після Різдва "Пластову Ялинку". Цього року ця "Ялинка" мала трохи інший характер як звичайно.

16 січня наша Пластова Група вивела сценку під назвою "Новацька

Ялинка" Лесі Храпливої. Ролі в цій сценці відіграли не живі люди, а ляльки повбирані за св. Петра, Архангела, анголиків тощо.

Цей ляльковий театр має вже свою історію. У Чехословаччині уживала його українська група аж до часу, коли батько пані Шпильки відкупив його та переслав до Аргентини, де користувались ним пластуні.

Панство Шпильки переїхали з Аргентини до Оттави та перевезли театр, щоб тут передати його до Пласту. П'ять років ніхто його не вживав, аж тепер ми його використали. У майбутньому наш гурток поставив ним займатися.

Пані Шпилька (її пластове ім'я Згода) допомогла зорганізувати сценку, а пані з Пластприяті зайнялася шиттям костюмів для ляльок. В орудуванні ляльками помагала ст. пластунка Леся Криворучко. Наш гурток "Калина" займався виведенням ролі новачок — анголів, а решта роль були виконані членами нашої Пластової Групи.

Ця нова форма "Пластової Ялинки" залишила нам дуже гарні спомини, а для присутніх глядачів, як нам вони пізніше казали, приємне враження.

Пл. уч. Таня Мұшка
гурток "Калина" в Оттаві

З НОВИХ ВИДАНЬ

ГАЗЕТКИ В СИРАКУЗАХ

Із Сиракуз, США, прийшли до Редакції «Юнака» дві газетки:

1) Гурток «Лебідь», із 34-ого куреня юначок імени 500 героїнь з Кінгіру, в Сиракузах, видав гурткову газетку «ЛЕБЕДИНЕ ПЕРО». В ній є цікаві вірші, загадки, жарти. Ось подаємо їхню одну пораду:

Що читати?

- Книжки!
 - Добрі книжки!
 - Українські!
- (пл. уч. С. Рись)

Газетка ручно писана. Ми одержали число 5. В «Загадках» подаємо кілька, вибраних із цієї газетки.

2) Стінна газетка «ЦВІТКА», видавана гуртком юначок «Євшан Зілля», того самого 34-го куреня УПУ-ок.

Пл. уч. Маруся Александрович і пл. уч. Оля Опар
викінчують гурткову газетку "Цвітка".

Молоде перо

Юрій Коваль

ВІРНИСТЬ

Довгі ряди хат укутуються в сіру туманну ковдру. Між ними — слизькою струною вулиця. Поворот.

Темна тінь відділяється від тополі. Мов два крила — простягнені руки.

— Ти? Знову?

Постать важко зідхає.

— Чого тобі треба? Хіба я не казала, щоб ти більше не смів мене тут стрічати? Дай до-рогу! Ну!...

Позаду чавкає грязюка. Боязкою птахою не голос — благання:

— Люблю... Чуєш, люблю...

Скрикує хвіртка.

Самотня постать ще довго ходить уздовж вулиці. Не спиться і їй. У карих очах — захо-лоли прозорі росинки. На червоних устах — гір-ка посмішка...

А завтра знову вечір-ні сутінки. І знову по-стать біля тополі.

— Ксеню, зажди!

Мовчить.

— Ксеню!

Спинається. З грудей — біль.

— Ну?...

— Я...

— Не треба, Миколо...

— Чому?!

— Подумай...

Навіть темрява не-спроможна приховати муки в його очах.

— Данило?!

— Він...

— Не вірю. Не ві-рю-ю! Адже...

— Знаю...

— П'ять років його не буде!

— Ждатиму...

— Ксеню! Ксе-ню-ю! — б'ється з вулиці в зачинені двері.

Аж наостанці по селу чутка:

— Приїхав...

Несамовито гупає серце. На тугому чолі роз-гладжується карб п'яти років — п'ять ледь по-мітних зморщок.

Першою бігла до його двору. Першою ки-нула йому на груди...

І ніби крига до розпареного тіла — Дани-лове:

— Наївна, як і тоді... Не сподівався... Я не сам... Знаймося.. Один інститут... Також інже-нер...

Молода жінка щось говорить, посміхається. Ксеня не чує. Підсвідомо намагається зберегти рівновагу, утриматись на землі, яка вислизає з-під ніг. І недоречна думка: «Яка гарна».

А біля тополі постать.

— Ти?! Знову?...

— Я...

Микола також чекав...

ЦЕЙ КРАЙ

Приспів:

Цей край є Твій край,
Цей край є мій край,
Аж від Дунаю,
По той Кавказ,
Від темних борів,
По Чорне Море,
Цей край був створений для нас.

1. Я мандрував там і розглядався,
Серед природи я розспівався,
Співав про небо, поля пшениці,
Цей край був створений для нас.

Приспів:

2. Там у Карпатах я чув трембіту,
А у долинах запашні цвіти,
Стрункі ялиці, червону калину,
Цей край був створений для нас.

Приспів:

3. Вже сонце зникло настала нічка,
І вплив місяць червона зірка,
Я зажурився над нашим горем,
Цей край був створений для нас.

Приспів:

3. Вже сонце зникло настала нічка,
І вплив місяць червона зірка,
Я зажурився над нашим горем,
Цей край був створений для нас.

Приспів:

Замітка:

У третій стрічці, друга лінійка має такі слова «червона зірка» — це означає, що тепер на рід-них землях панує ЧЕРВОНИЙ окупант — мос-каль-комуніст.

Ці слова, які можна співати до мелодії «Дис-ленд из юр ленд», склала Лідія А. Душенко, з Боффало, США.

СЛОВА ПРО ЗАТРАЧЕНУ СЛАВУ

Пластун-самітник, Володимир Дозорський, уже кілька разів виступав на сторінках нашого журналу. Минулого грудня він написав драму-виставу «Упадок Києва». Там старший боярин Білгородський навітлює свої погляди молодшому лицареві, Святославові, у першій картині четвертої дії.

Тут подаємо уривок закінчення:

«Святославе, ти мій Святославе! До тебе оце
промовляю,
Бо Тобі звіритись можу — ти немов мій наслідник.
... Тобі мій жезл передаю:
Ти мусиш зберігати своє життя, —
Життя новому Києву, бо там же як всесвіт,
Що обертається оборотом одним,
І де вічність мов величне коло проходить,
коло складене із кіл,
І все воно розмірами безконечне, і колесо,
оборотом безконечне,
Певні взори переходить: розділи початку,
потім росту.
Потім занепаду, а востаннє — смерті
І повороту поновного; так існує Київ.
Та Київ, новітній чи древній, завжди Києвом буде.
Днесь є пора відсунути бажання колишні.
Але ти є молодий
І, мабуть, у твоїм життю прийде час,
Що можтимеш працювати для з'єднання
Рідного Краю...

пл. уч. Володимир Дозорський
Ірі, Пенсильванія, США.

НАША МРІЯ

Машерують пластуни
І без кріса йдуть вони:
«Наша зброя — це надія,
Україна — наша мрія!»
У серцях любов горить
До далекої Країни,
Що не бачивши, ми їй
Службу вірну присягли.
У серцях одна ідея,
Думка в нас одна жива:
«Боже, дай нам сили й гарту
В єдності здобуть своє.

Гурток юначок «Волошки»
Лорейн, Огайо

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака",
подаючи свою давню й нову адресу.

(Закінчення із стор.8.)

ціле життя ходила до роботи, тепер на прогулянку. В ній уже почування, уява майже захолили, залишилися тільки раціональні сторінки душі: звички і закони. Це вже людина — автомат.

Ні нерозум дитини, ні мертва розумність автомату не є і не можуть бути нашим ідеалом людини. Не може бути ним дівтацький шум і борсання гірського потічка, — не можуть бути ними старечі висохлі ріки. Ідеалом є біг Дністрових вод, що крізь поля і яри пробиваються до свого далекого заспокоєння в Чорному морі; ідеалом є живе багатство душі з її тугою і коханням, пристрастями і поривами, сумнівами і злетами, багатство у досконалій формі рідного звичаю і розумного внутрішнього закону.

Наш потяг мчить. Огляньмося востаннє. Ми вже там, де наші думки стають закликком до діла, де прийнятий світогляд намагається стати життям. Це ціль і остаточна проба світогляду. Чи зважешся на неї, молоді читачки і читачі?

ЦІКАВО ЗНАТИ, ЩО...

● Дитина, що народилася сьогодні, побачить за свого довгого життя світ, який буде мати чотири рази стільки населення як тепер.

● Річно є два відсотки приросту населення в світі, найбільше в історії світу. Якщо такий приріст триватиме далі, населення світу подвоїться кожних 35 років.

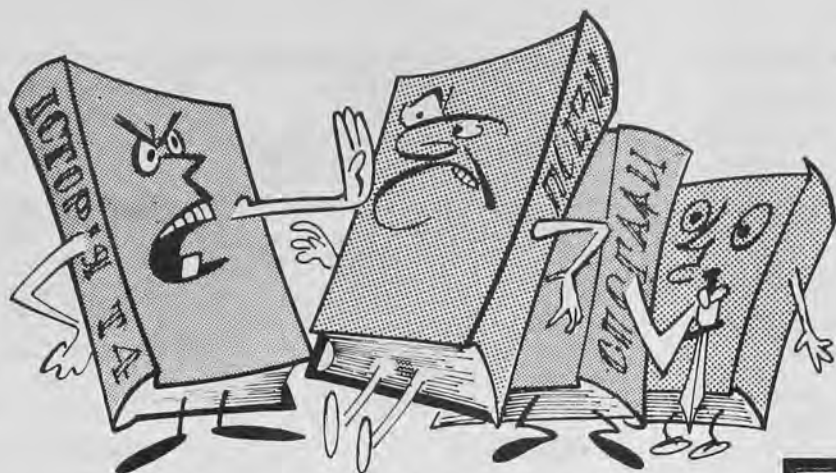
● Сьогодні є 3,300,000,000 людей у світі. Заповідають, що буде чотири більйони в 1975 році, а в 2000-ому році буде 6,565,000,000.

● Річний приріст світового населення становить 65 мільйонів. Латинська Америка має найбільший приріст 2,9%. Африка є на другому місці з 2,5%, Азія 1,9%, СРСР і США 1,4%, Європа 0,6%.

УВАГА! КУРІННЯ ЗАГРОЖУЄ ЗДОРОВ'Ю

Палата репрезентантів і Сенат США схвалили законопроект, що зобов'язує тютюнові фірми попереджати покупців про загрозу тютюну для здоров'я людини.

На кожній коробці цигарок і тютюну буде напис з остерогою: **Увага! Куріння загрожує здоров'ю.**

ЩО ЧИТАТИ?

1966-ий рік — це ювілейний рік Івана Франка, і ми всі повинні зазнайомитись із його творами. Але ж він стільки написав! Що із цього вибрати? Писав він і для молоді і для старших і для дітей; писав вірші, поеми, драми, повісті, оповідання, статті... Ось нещодавно в Нью-Йорку видавництво «Книгоспілка» видало твори Івана Франка на 20 великих томів! І це навіть не включає його листів, есеїв, публіцистики, щоденників... Як у тому всьому визнатись?

Отже, щоб знали Ви, дорогі читачі і читачки, що читати в ювілейному франківському році, будемо подавати Вам у «Юнаку» списки творів Франка, які рекомендуємо для окремих груп нашого юнацтва.

1-ий СПИСОК ТВОРІВ ІВАНА ФРАНКА

Для прихильників і прихильниць: Напевно Ви читали «Лиса Микиту» та казки із серії «Коли ще звірі говорили». Можливо теж, що Ви читали і інші віршовані казки Івана Франка: «Абу-Касимові капці», «Коваль Бассім»; якщо ще того не читали, то прочитайте обов'язково! А як прочитаєте, тоді час братися і до трохи поважніших творів Івана Франка: пригодничої, надзвичайно цікавої повісті «Захар Беркут», оповідань тощо.

Для учасників і учасниць: «Захар Беркут», — це чи не найкраща повість, яку Ви конечно прочитайте! Дуже цікаві також різні оповідання Франка; головню ті, у яких він розповідає про свої молоді роки: «У кузні», а також «Малий Мирон» і «Під оборогом», «Олівець», «Мій злочин» та інші. Прочитайте теж вірші: «Дивувалась зима», «Земле...», «Не забудь, не забудь...», усі зі збірки «Веснянки».

Для розвідувачів і розвідувачок: У цьому віці юнаки звичайно читають уже трохи трудніші твори Івана Франка. Наприклад: оповідання «Борис Граб», вірші: «Каменярі», «Пісня і праця», «Вічний революціонер», «Не пора», «Непереглядною юрбою», «Великі роковини», збірка «Зів'яле листя» тощо. Варто Вам прочитати дуже цікаві «притчі» і «легенди» з Далекого Сходу: притчі: «про приязнь», «про вдячність», «про нерозум», легенди: «Легенду про вічне життя», «Рубач» та інші.

Для скобів і вірлиць: Вони повинні читати вже твори, які були призначені для дорослих; у тому віці юнацтво повинно читати цілі збірки, щоб зрозуміти глибоку філософію Івана Франка. Зокрема рекомендуємо: повість «Петрії і Доброшук», «Борислав сміється», поеми: «Мойсей», «На Святоюрській горі», збірки: «Мій Ізмарагд» (головню частини: «Притчі», «Легенди», «Поклонни», «Перенетікон»), «На старі теми», «Із днів журби». Також варто прочитати автобіографічні матеріали.

В одному з наступних чисел «Юнака» подамо ще більше творів І. Франка.

подав ст. пл. Ігор Старак, ЧОК

Дорогі Друзі!

Тепер весна, час зайняти поза домівкою, на свіжому повітрі. Це виробить нам наші фізичні вправності і почне підготовляти нас до літніх таборів та прогулянок.

Подаємо тут декілька ігор на дворі. Вони взяті з англійського підручника Трумана і Герберта «Гри на свіжому повітрі для скавтів».

1. НЕЗНАНИЙ ТЕРЕН

Гуртки вибираються на прогулянку. Кожний гурток іде яких 4 - 5 миль, але в іншу сторону. Подорожі члени записують свій шлях мандрівки, але так, ніби це є зовсім незнаний, «дикий» терен: себто не беруть до уваги знаків, назов чи дороговказів. Навіть якщо такі є, то їх не можна уживати. У пластовому записнику мусить бути досить інформації (опису терену), щоб хтось інший міг по тих записках пройти і пізнати по опису даний терен. Також гурток, на основі своїх записок, має зладити мапку (поділка: - миля до 2 і 1/2 інча, або подібна). Суддя (зв'язковий чи курінний) переглядає записки і порівнює мапу до мапок; за те гуртки дістають точки. Гурток, який назбирає найбільше точок — виграє.

2. СЛІПІЙ ПОДОРОЖНІЙ

Цю гру найкраще можна перевести вдвійку. Два пластуни сідають в автобус. Один з них замружує очі, або має їх перев'язані.

Гра полягає в тому, що «сліпий подорожній» має точно зорієнтуватись, чи то відгадати, і переказати своєму другові, де вони знаходяться на кожній зупинці автобуса. Його товариш перевірює коментар «сліпого»; потому вони міняються. Цю гру можна легко грати повертаючись зі школи додому тощо.

Ця гра виробляє орієнтацію і краєзнавство. Пластуни в той спосіб детально знайомляться з містом, у якому живуть, і можуть колись стати в допомозі іншим у випадку мряки, згашення електричних світел тощо. Швидка орієнтація в терені дуже корисна!

3. ПІЗНАВАЙ

Гуртковий вибирає частину якоїсь головної вулиці, де переходить багато різних людей. Найкраще грати цю гру ввечері, при світлі. Гуртковий стає на означеному місці (наприклад, на розі вулиці). Інших членів гуртка розставлено уздовж вулиці.

Коли проходить якась цікава людина, гуртковий сигналізує умовленим заздалегідь знаком членам гуртка, які мають обсервувати цю людину, а потому про неї здати звіт. У звіті кожний має описати цю людину, її одяг, обличчя тощо, угадати, який цієї людини фах, яка вона заввишки, скільки важить, якого віку (скільки має літ) тощо.

Ці всі деталі треба запам'ятати. не можна записувати. Цю «живу гру Кіма» треба починати від одної людини, а потім — запам'ятати дві, три на раз і так далі.

4. ЗАПАЛИ ШНУР

На пластовій оселі або в парку, де можна палити ватри, прив'язуємо досить товстий шнур з одного дерева до другого, на яких 18 інчів від землі (приблизно півметра). Кожний гурток має зорганізувати матеріал і підпалити ватру під шнуром, так, щоб шнур перегорів. Перший гурток, що перепалить шнур — виграє. Але додаткові точки додаються за організацію і порядок, а віднімаються за недотримання правил безпеки.

Згідно з постановою Головної Пластової Булави кожний член УПЮ, що зголошується до пластових проб, має виказатися власним примірником юнацького посібника

Життя в Пласті

автором якого є основник Українського Пласту
ПРОФ. Д-Р О. ТИСОВСЬКИЙ

544 сторінок

Ціна: 6.50 дол.

"Життя в Пласті" можна набуті:

1) У Канаді: в Пластовій Кооперативі "ПЛАЙ":

PLAY, Co-op Ltd 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

2) У США: у Пластовій Крамниці "Молоде Життя"

MOLODE ZYTIA, 302 E. — 9 St., New York, N. Y., 10003

Загадки

1. СХОВАНКА

У цій схованці треба знайти назви різних звірів, переважно диких, з України і з цілого світу. Заховано 43 назви звірів.

Д С Е Р Н А В Г Б Д Е Л Ё Ж Б
И Н Л Е В Е Д М І Д Ь Р И З І
К А Е О Г А Б В З Г У Р А С Л
І П О К Н Л Б И О Ш А Ж М Ц К
З М П А У Ї О Д Н Ф Н К Я И А
В И А П З Е Б Р А І Т К Л Ї Н
І Ш Р І Й К Р А Л Ь Е Ч И М Г
Р Н Д Ю Л Б Р Е В Р Л Д Г Т У
І И О О У П Р С Н Т Ь Й У Р Р
С Ф С З Е Б У І К В О В Р К А
В Ъ Х Ъ М А Т О П О П І Г О У
І Ц Г І Р О С О Н А А Ч С З Г
Т Ю Л Е Н Ь Ц Я А З Т Е Ш А Я
У Н І Ф Ь Л Е Д Щ Ю Л А К А Ш

2. УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ЗАГАДКИ

Ці всі загадки взяті із газетки «ЛЕБЕДИНЕ ПЕРО», гуртка «Лебідь», 34-го куреня УПЮ-ок в Сиракузах, США.

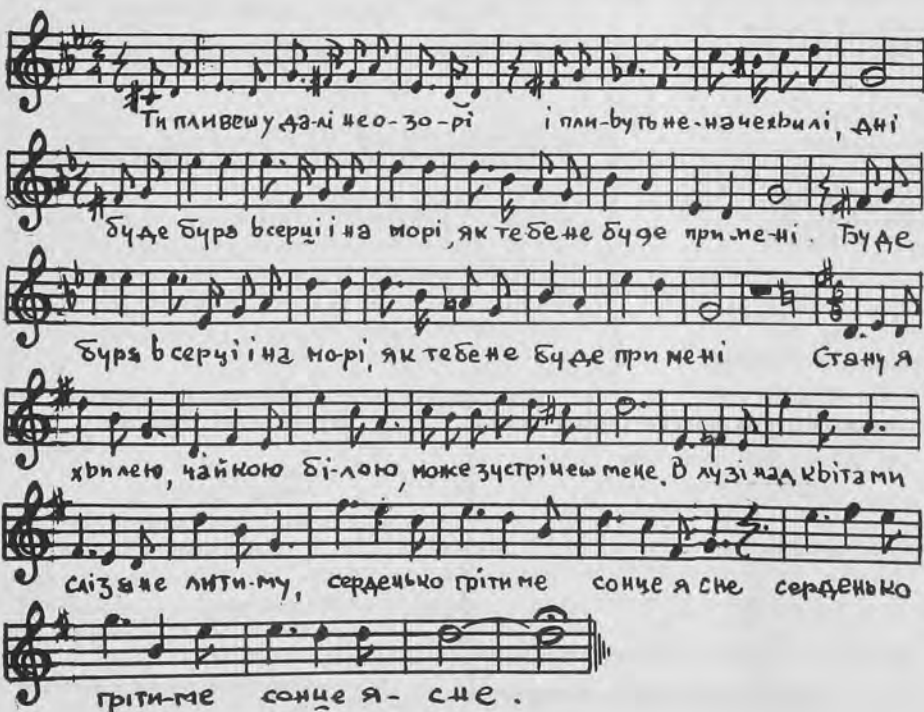
- Під ялинками і сосонками
Лежить клубок із голками.
- Хто на собі свою хатку носить?
- Сидить баба на грядках,
Вся закутана в хустках.
- Дивна хатка,
Хатка — волохатка,
П'ять кімнаток має,
П'ять братів туди влізає.
У зимову пору там
Тепло всім братам.

ХОДАТА (НХЕР'ЯЕОУ

з числа за квітень 1966 р.

- Жит-(о) -тя в Пла-сті -(л) посіб- (ко) -ник
д-ля на-с ус-(м) -іх.
- А. Дон-бас
Б. По-ріг
В. До-мі-но
Г. Га-мак

?

Українські
пісні

Курені УСІ і УПС Перші Сієжі улаштовують табір „Сієжки культури“

Ч. 2 від 13-28 серпня ц. р.
на пластовій оселі «ВОВЧА ТРОПА»
в Іст Четап, США.

● Цей табір є тільки для пластунок (у віці від 16—28 років), ЗАЦІКАВЛЕНИХ в ділянках УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

● Зайняття відбуватимуться гуртками зацікавлень (літературний, мистецький, мовний, журналістичний, драматичний, танцювальний і т. п.).

● Для завантажених буде окрема програма і зайняття.
● Велика частина часу буде присвячена самодіяльності гуртків та індивідуальній творчості.

● Прелегентами та інструкторами будуть відомі діячі української культури.

● Оплата за табір разом із квитками вступу на концерти і виставки в Тенглвуд — 50.00 дол.

● Зголошуватися до 10 червня ц. р. до пл. сен. Париси Онискевич на адресу:

Mrs. L. Onyshkevych, Nassau Garden Apts. L 19,
180 Franklin Cor. Rd., Trenton, N. J. 08638

ОЩАДЖУЙТЕ І ПОЗИЧАЙТЕ

в кредитівці
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

САМОПОМІЧ

в Філадельфії

● Особисті позики на купівлю дому і авт.

● Студентські позики зі сплатою ратами аж після закінчення студії. ● Телефон ГЛ 5-8770

4814 N. Broad St. Philadelphia, Pa., 19140

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- ✦ Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки ✦ содові води
 - ✦ морозиво ✦ солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - ✦ шкільне і канц. приладдя ✦ українські і чужомовні часописи
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ОДИНОКА
ПЛАСТОВА КРАМНИЦЯ
В КАНАДІ

ПЛАЙ

продає

● книжки — шкільні підручники — молитовники — часописи — журнали — образи; ● різьбу — рами до образів — кераміку — вишивки — полотно і нитки до вишивання; ● дитячі іграшки — спортивне приладдя — таборовий виряд; ● солодощі — содові води; ● пластові однострої, відзнаки і т. п.

● Кооператива «ПЛАЙ» приділяє щорічно зі свого зарібку більшу пожертву на пластові цілі.

PLAY - COOP. LTD.

768 Queen St. W., Toronto 3, Ontario

Хто з вас подорожує

○ літаком ○ кораблем ○ поїздом ○ автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожний квиток і одержати безплатно всяку інформацію

в українським подорожнім бюро
Маркіяна Когута і Дарії Залозецької

BLOOR TRAVEL AGENCY

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ont.
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Пластуни і Пластунки в Монреалі!

ВСІ СВОЇ ОЩАДНОСТІ СКЛАДАЙТЕ
в Кредитівці

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ КАСА

а вони з відсотками придадуться Вам в часі Ваших студій. По інформації голосіться в Централі при вул. 120 Дюпюа схід, або телефонічно 845-8365 в урядових годинах. Щоденно: від 10-ої ранку до 2-ої попол. і від 5-ої до 8-ої веч. В суботи: від 12-ої до 3-ої попол.

Увага!

Увага!

Передплатники «Юнака»,

ПЕРЕДПЛАТУ

можна тепер вплачувати в Торонті в пластовій кооперативі «ПЛАЙ», а в Нью-Йорку в пластовій крамниці — «МОЛОДЕ ЖИТТЯ». Річна передплата для Канади та США є тепер 5 дол.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ

КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всі
друкарські
і переплетничі
роботи

- ОДНО І БІЛЬШЕКОЛЬОРОВІ
- НА АВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ЛІТОГРАФІЧНІ РОБОТИ (ОФСЕТ)

27 РОДІВ СМАЧНОГО ХЛІБА

а крім того
РІЗНОРОДНІ КАЛАЧІ І БУЛОЧКИ
виікає щоденно для Вас і Вашої родини відома
в Торонті й Онтаріо пекарня

2-20 Fraser Ave. Toronto, Ont.
Phone: LE 6-1196

Нормально банки платять за ошадності
3 відсотки. За Ваші ошадності НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ в на-
шій кредитівці одержите: **5½ %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОШАДНОСТІ
в українській кредитівці

"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Українська пекарня

The Future Bakery

якої власниками є

АННА і пл. сен. РОМАН ВЖЕСНЕВСЬКІ

виікає

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ

і всіякі інші печива

735 Queen St. W. Toronto, Ont.

ОШАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пла-
стуна та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ошадності в найбільшій
і найстаршій в Торонті Кредитівці

**Українська
Кредитова Спілка**

297 COLLEGE ST. — TORONTO 2B, ONT.

КУПУЙТЕ

ФАРБИ ДО МАЛЮВАННЯ ДОМІВ

★ порцеляну та скляні вироби ★ кухонний по-
суд ★ ремісничі знарядді ★ всіякі залізні това-
рі в українській крамниці ПЕТРА ГОЛОВАТОГО
(При перехресті вулиць Дандес і Дафферин)

FEDERAL HARDWARE

1475 Dundas St. W. Tel.: 536-3826

Пластун Ти, юнак?

ОШАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той даляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Chicago 22 Ill.

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплатувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, присядну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі

ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнорасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

- ★ всякі інші пластові відзнаки
 - ★ усі частини пластових одностроїв
 - ★ таборовий виряд
 - ★ спортове приладдя
 - ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту
- ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)**

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН